

Artikel 14. Verplichtingen bij volledige sluiting veehouderijlocatie

Lid 1, sub b:

De verwijdering van meststoffen, bedoeld in onderdeel b, heeft betrekking op meststoffen in de zin van de Meststoffenwet en betreft alle plaatsen waar op de locatie mest is opgeslagen, zoals in mestkelders of -bassins, tanks etc. Voor zover sprake is van vloeibare mest moet deze uit dergelijke opslagen worden opgepompt. De vaste meststof (bezinklaag) moet dan bij de sloop worden afgevoerd.

Lid 1, sub c:

Bij de beëindiging van de productie op een melkvee-, varkens- of pluimveehouderijlocatie hoort, naast de afvoer van de aanwezige dieren en mest, tevens het definitief laten doorhalen van het productierecht door RVO. Het is niet wenselijk dat bedrijfsbeëindiging op de ene locatie via overdracht van het productierecht kan leiden tot het starten of vergroten van een veehouderij op een andere locatie. Daarom is voorzien dat het overgrote deel van het productierecht dat voor de te sluiten productielocatie is gebruikt, definitief komt te vervallen (onderdeel c). Hiertoe dient de veehouder een kennisgeving te doen aan RVO via het formulier 'Wijziging; vervallen van dierproductierechten'⁶.

De regeling bevat een norm voor het gedeelte van het productierecht, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat of in varkens- of pluimvee-eenheden, dat ten minste moet komen te vervallen. Daarbij is het volgende van belang. Het productierecht is bij RVO geregistreerd op naam van de veehouderij-onderneming, zonder vermelding van de locatie. Indien een veehouder meer dan één veehouderijlocatie heeft, is niet uit de registratie bij RVO af te leiden welk deel van het productierecht rust op een van zijn locaties. In verband hiermee is het deel van het productierecht dat moet vervallen gerelateerd aan de forfaitaire productie van fosfaat door melkvee in het referentiejaar, dan wel het aantal varkens of stuks pluimvee, uitgedrukt in varkens- respectievelijk pluimvee-eenheden, dat in het referentiejaar gemiddeld is gehouden op de betreffende locatie.

Als referentiejaar geldt in beginsel twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de aanvraag wordt ingediend (artikel 2, derde lid). Dat referentiejaar dient dan te worden gebruikt voor de berekening van de omvang van het minimaal door te halen productierecht.

Het te vervallen varkens- of pluimveerecht, uitgedrukt in varkens- respectievelijk pluimvee-eenheden, bedraagt minimaal 80% van dat varkens- of pluimveerecht. Het te vervallen fosfaatrecht, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat, bedraagt minimaal 95% van dat fosfaatrecht. Op grond van de regeling geldt ook een maximum: voor maximaal 100% van het benodigde productierecht kan subsidie worden verstrekt.

⁶ Het genoemde formulier is te vinden op www.rvo.nl.

De hoogte van de te verstrekken subsidie is afhankelijk van de omvang van het productierecht dat feitelijk komt te vervallen. Een veehouder dient in verband hiermee bij de subsidieaanvraag op te geven hoeveel kilogrammen fosfaat of varkens- of pluimvee-eenheden hij wil laten vervallen.

Met het percentage van het productierecht dat minimaal moet komen te vervallen, wordt recht gedaan aan de situatie die in de praktijk veel voorkomt, namelijk dat een veehouder niet het gehele productierecht dat op zijn bedrijf rust volledig in eigendom heeft, maar deels ook gebruik maakt van kilogrammen fosfaat of van varkens- en pluimvee-eenheden die worden geleased van derden.

Een vereiste waarbij veehouders het gehele productierecht dat nodig is voor een productielocatie zouden moeten laten vervallen, zou een aanzienlijk deel van de doelgroep bij voorbaat uitsluiten of zou betekenen dat veehouders eerst extra productierecht moeten verwerven (in eigendom) om aan het vereiste te kunnen voldoen. Uit gegevens van RVO blijkt dat het leasen van productierecht in de varkens- en pluimveehouderij een meer gangbare praktijk is dan in de melkveehouderij. Dit rechtvaardigt een hoger percentage te vervallen productierecht voor melkvee (95%) dan voor varkens en pluimvee (80%).

Lid 1, sub f.

Onderdeel f heeft betrekking op de situatie dat de veehouder na de sluiting van de veehouderijlocatie daar bestaande niet-veehouderijactiviteiten voortzet of er andere niet-veehouderijactiviteiten gaat verrichten – waarvoor uiteraard zo nodig het bevoegd gezag een omgevingsvergunning milieu moet verlenen. Dan moet met een afzonderlijk besluit worden geborgd dat de eventuele stikstofemissie van die activiteiten niet meer bedraagt dan 15% van de oorspronkelijk toegestane emissie.

Sinds de rechterlijke uitspraak in het Logtsebaanarrest (ECLI:NL:RVS:2021:71) is intern salderen niet meer vergunningplichtig en dus worden in de huidige situatie bij interne saldering geen vergunningsbesluiten genomen. Het gaat daarbij in het algemeen om wijzigingen in de bedrijfsvoering.

Bij veehouders die met overheidsfinanciering hun locatie sluiten en in dat kader moeten voldoen aan de voorwaarde om de omgevings- en natuurvergunningen te laten intrekken, is sprake van een bijzondere situatie: een besluit van het bevoegd gezag is nodig om de bewerkstelligde stikstofreductie (goeddeels) te borgen en tegelijkertijd de doelgroep perspectief te bieden op ander gebruik van de locatie. Het besluit vergt maatwerk in de zin dat de toegestane stikstofemissie moet worden gekoppeld aan de door betrokkene beoogde activiteiten. Veelal zal deze emissie ver onder het plafond van 15% blijven. Indien voor de beoogde activiteiten een natuurvergunning wordt verleend, moet daaraan een voorschrift worden verbonden dat de daarmee gemoeide stikstofruimte niet extern kan worden gesaldeerd. Dat houdt ermee verband dat het wenselijk is dat alle stikstofruimte van de veehouder die met gebruik van deze regeling zijn locatie sluit, ten goede komt aan de natuur. Dat is reden om

geen externe saldering toe te staan voor de stikstofruimte die is vergund voor de bestaande situatie en evenmin voor de stikstofruimte die gemoeid is met de natuurvergunning.

Lid 1, sub h:

In dit artikellid is bepaald dat de veehouderijonderneming na subsidieverlening een overeenkomst moet sluiten met Gedeputeerde Staten.

Zoals blijkt uit de modelovereenkomst moet de overeenkomst worden gesloten door degene(n) die de zeggenschap in de veehouderijonderneming uitoefent c.q. uitoefenen. In geval van een samenwerkingsverband (maatschap of vennootschap onder firma) zijn dit de maten respectievelijk de vennoten. In geval van een besloten vennootschap zijn dit de bestuurders en de aandeelhouders.

Lid 1, sub i:

De op de veehouderijlocatie gebruikte productiecapaciteit moet worden afgebroken en verwijderd. Daarbij kan zich de situatie voordoen dat er beschermde diersoorten in een stal aanwezig zijn (bijvoorbeeld vleermuizen of broedvogels). Op grond van de Omgevingswet is een vergunning nodig voor sloop van bouwwerken indien de uit te voeren werkzaamheden schadelijke effecten hebben op beschermde soorten die daar aanwezig zijn.

In het geval van stallen is er vooral een kans op de aanwezigheid van broedvogels en vleermuizen in de te slopen gebouwen. In voorkomend geval worden door sloop van de gebouwen de nest- en verblijfplaatsen en/of de leefomgeving vernietigd en daarmee is sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Voor sloop is daarom in een dergelijk geval een vergunning nodig en moeten mitigerende maatregelen worden genomen.

Lid 2:

Bij het verzoek tot ontheffing van het sloopvereiste dient de veehouder een bewijs te voegen waaruit blijkt dat het bevoegd gezag instemt met het handhaven van (een deel van) de bouwwerken die onder de sloopverplichting vallen en met het gewijzigd gebruik ervan. Dit bewijs moet op een door de provincie te bepalen uiterste datum na het sluiten van de overeenkomst ingediend zijn bij de provincie.

Alle niet voor de nieuwe economische activiteit benodigde delen van de bouwwerken dienen gesloopt en verwijderd te worden. Indien de ontheffing ziet op (een deel van) een dierenverblijf, ontslaat dit de veehouder niet van de verplichting om in een voorkomend geval een bezinklaag uit de mestkelder te laten verwijderen.

Als ontheffing op het sloopvereiste wordt verleend, wordt de te verstrekken bijdrage voor het waardeverlies van de productiecapaciteit hierop aangepast: de oppervlakte van de stallen die hergebruikt gaan worden wordt niet meegenomen in de berekening van de bijdrage voor het waardeverlies.

Artikelen 15 en 15A. Verplichtingen bij gedeeltelijke sluiting veehouderijlocatie

Zoals is bepaald in art. 3 kan op grond van deze regeling subsidie worden verstrekt voor een gedeeltelijke sluiting van een veehouderijlocatie. Het moet daarbij gaan om het houden van minder dieren op een locatie waar één diersoort wordt gehouden of om het niet langer houden van dieren van een bepaalde diersoort op de locatie. In het tweede geval gelden de verplichtingen die zijn aangeduid in artikel 15A. Deze verplichtingen komen goeddeels overeen met de verplichtingen die gelden bij volledige sluiting van de veehouderijlocatie. In het eerste geval zijn er meer verschillen, omdat de verplichtingen niet aan een diersoort zijn gerelateerd maar aan de mate waarmee de stalcapaciteit wordt verkleind.

Artikel 15, lid 1

Artikel 15, eerste lid bevat zes verplichtingen in geval sprake is van een gedeeltelijke sluiting waarbij het aantal gehouden dieren van één diersoort wordt verminderd. Steeds is vermeld binnen welke termijn aan de verplichting moet worden voldaan.

Onderdeel a betreft het verkleinen van de stalcapaciteit door het slopen en afvoeren van de locatie van de desbetreffende stal of stallen (dierenverblijf of -verblijven). Met het expliciete vereiste van verkleining van de stalcapaciteit wordt vastgelegd dat het aantal dierplaatsen wordt verminderd. Het gedeelte waarmee het totaal aantal dierplaatsen wordt verminderd, is maatgevend voor de vermindering van het te houden aantal dieren, overeenkomstig onderdeel b.

Onderdeel b bevat de verplichting om het gemiddelde jaarlijks gehouden aantal dieren ten opzichte van de situatie in het referentiejaar te verminderen overeenkomstig de relatieve vermindering van het aantal dierplaatsen.

Rekenvoorbeeld:

In het referentiejaar waren er op de veehouderijlocatie 3 stallen met elk 50 dierplaatsen (samen 150 dierplaatsen) en er werden in dat jaar gemiddeld 120 dieren gehouden.

Indien bij de gedeeltelijke beëindiging één stal wordt gesloopt, is dat een vermindering van de stalcapaciteit met 1/3. Dit betekent dat ook het gemiddeld aantal te houden dieren met 1/3 moet worden verminderd. Het gemiddelde aantal van 120 dieren moet dus met 1/3 worden verminderd, zodat gemiddeld op jaarbasis nog 80 dieren mogen worden gehouden.

Onderdeel c betreft de verplichting het relevante productierecht te laten doorhalen – voor het geval de gedeeltelijke sluiting betrekking heeft op een diersoort voor het houden waarvan productierecht is vereist.

De omvang van het door te halen productierecht is afhankelijk van het aantal dieren dat niet langer mag worden gehouden, waarbij al naar gelang de diersoort 80 % of 95 % van dat productierecht moet worden doorgehaald.

Rekenvoorbeeld:

Een varkenshouder heeft in het referentiejaar 400 vleesvarkens met productierecht. Bij de gedeeltelijke sluiting van zijn veehouderijlocatie, wordt het aantal vleesvarkens met 200 verminderd. Van het voor 200 vleesvarkens benodigde productierecht moet tenminste 80%, dus 160 varkensseenheden worden doorgehaald.

Steeds geldt de situatie in het referentiejaar als vertrekpunt. Als in het voornoemde voorbeeld de varkenshouder een jaar na het referentiejaar zijn varkensrecht had verkleind met 50 varkensseenheden, dan hoeft hij bij de gedeeltelijke sluiting dus nog $160 - 50 = 110$ varkensseenheden te laten doorhalen. Het omgekeerde geldt ook (bij een tussentijdse vergroting met 50 varkensseenheden, dienen die extra te worden doorgehaald).

Onderdeel d betreft de verplicht om de omgevingsvergunning milieu of de melding te laten aanpassen aan de nieuwe situatie, zodat erna de toestemming van het bevoegd gezag voor het houden van de desbetreffende landbouwhuisdieren nog slechts betrekking heeft op het aantal dieren dat na de gedeeltelijke sluiting gemiddeld per jaar nog gehouden kan worden.

Onderdeel e betreft de verplichting om de toestemming voor stikstofemissie aan te passen aan de gedeeltelijke sluiting, dus uitgaand van het verminderde aantal landbouwhuisdieren dat jaarlijks gemiddeld kan worden gehouden en de voor het houden van die dieren gebruikte stallen. Er is dus niet langer sprake van latente ruimte (in de natuurvergunning of anderszins).

Onderdeel f betreft de verplichting om met de provincie een overeenkomst te sluiten waarin de veehouder zich verbindt om op de locatie niet meer landbouwhuisdieren te gaan houden dan het aantal dat na de gedeeltelijke sluiting nog gemiddeld per jaar kan worden gehouden en om zeker te stellen dat ook een toekomstige verkrijger/ gebruiker zich hier aan houdt en om zich te verbinden niet elders een veehouderij te gaan beginnen met dezelfde diersoort.

Artikel 15, lid 2

Het tweede lid bevat de mogelijkheid dat gedeputeerde staten ontheffing verleent van de verplichting een gedeelte van de stallen af te breken en te verwijderen. Voorwaarde hiervoor is dat de desbetreffende stal langdurig gebruikt gaat worden voor hetzij het inrichten van grotere dierplaatsen, hetzij voor andere activiteiten waarmee het bevoegd gezag heeft ingestemd.

In het eerste geval mag dus de stal wel nog steeds worden gebruikt voor het houden van landbouwhuisdieren, maar alleen voor zover dit er toe dient om minder dieren per stal te houden, dus met ruimere dierplaatsen. Het voortgezet gebruik doet dus niet af aan de verkleining van de stalcapaciteit qua aantal dierplaatsen.

Artikel 15 A, lid 1

Artikel 15 A, eerste lid, bevat zes verplichtingen in geval sprake is van een gedeeltelijke sluiting van een veehouderijlocatie waar meer dan één diersoort wordt gehouden en waar het houden van de landbouwhuisdieren van één of meer diersoorten wordt beëindigd. Steeds is vermeld binnen welke termijn aan de verplichting moet worden voldaan.

Onderdeel a betreft de verplichting niet langer dieren van de desbetreffende diersoort te houden. De dieren dienen dus definitief te worden afgevoerd binnen de gestelde termijn.

Onderdeel b betreft de verplichting om de dierenverblijven (de stallen) van de diersoort die niet langer wordt gehouden, af te breken en te verwijderen.

Onderdeel c betreft de verplichting het relevante productierecht te laten doorhalen – voor het geval de gedeeltelijke sluiting betrekking heeft op een diersoort voor het houden waarvan productierecht is vereist.

De omvang van het door te halen productierecht is afhankelijk van het aantal dieren dat gemiddeld in het referentiejaar werd gehouden, waarbij al naar gelang de diersoort 80 % of 95 % van dat productierecht moet worden doorgehaald.

Dat betekent bijvoorbeeld dat wanneer niet langer vleesvarkens worden gehouden, terwijl in het referentiejaar 200 vleesvarkens gemiddeld werden gehouden, van het voor 200 vleesvarkens benodigde varkensrecht ten minste 80 %, dus 160 varkensseenheden, moet worden doorgehaald.

Onderdeel d betreft de verplichting om de omgevingsvergunning milieu of de melding te laten aanpassen aan de nieuwe situatie, zodat erna de toestemming van het bevoegd gezag voor het houden van landbouwhuisdieren nog slechts betrekking heeft op de diersoort(en) die na de gedeeltelijke sluiting nog gehouden kunnen worden.

Onderdeel e betreft de verplichting om de toestemming voor stikstofemissie zodanig aan te passen dat die toestemming nog slechts betrekking heeft op het soort dieren dat nog kan worden gehouden op de locatie en bovendien is gerelateerd aan het aantal dieren van die diersoort dat gemiddeld in het referentiejaar werd gehouden. Er is dus niet langer sprake van latente ruimte (in de natuurvergunning of anderszins).

Onderdeel f betreft de verplichting om met de provincie een overeenkomst te sluiten waarin de veehouder zich verbindt om op de locatie niet langer landbouwhuisdieren te houden van de diersoort waarop de gedeeltelijke sluiting betrekking heeft en om zeker te stellen dat ook een toekomstige verkrijger/ gebruiker zich hier aan houdt en om zich te verbinden niet elders een veehouderij te gaan beginnen met dezelfde diersoort.

Artikel 15A, lid 2

Het tweede lid bevat de mogelijkheid dat gedeputeerde staten ontheffing verleent van de verplichting een gedeelte van de stallen af te breken en te verwijderen. Voorwaarde hiervoor is dat de desbetreffende stal langdurig gebruikt gaat worden voor hetzij het inrichten van grotere dierplaatsen, hetzij voor andere activiteiten waarmee het bevoegd gezag heeft ingestemd. In het eerste geval mag dus de stal wel nog steeds worden gebruikt voor het houden van landbouwhuisdieren van de soort(en) die nog gehouden worden, maar alleen voor zover dit er toe dient om minder dieren per stal te houden, dus met ruimere dierplaatsen. Het aantal dierplaatsen mag dus niet toenemen ten opzichte van de stalcapaciteit, dus het aantal dierplaatsen, in het referentiejaar.

Artikel 19. Gegevensverwerking

Bij het uitvoeren van deze regeling, verwerkt de provincie persoonsgegevens in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Dit is het gevolg van het feit dat veehouders hun bedrijf veelal voeren in de vorm van een eenmansbedrijf, een maatschap of een vennootschap onder firma. Gegevens over een dergelijk bedrijf kunnen te herleiden zijn tot de natuurlijke persoon die het bedrijf voert. Bij het selecteren van kandidaten voor deelname aan de regeling en het komen tot een overeenkomst en de afwikkeling daarvan worden bedrijfsgegevens en mogelijk ook persoonsgegevens verwerkt. Deze gegevensverwerking moet voldoen aan de wettelijke vereisten van in het bijzonder de AVG.

Niet alleen de provincie, ook het Rijk heeft een betrokkenheid bij de uitvoering van deze regeling. Dat vloeit ten eerste voort uit het feit dat één van de voorwaarden van deze regeling betrekking heeft op het vervallen van productierecht waarover de veehouderijonderneming op grond van de Meststoffenwet moet beschikken voor het houden van (bepaalde) dieren. RVO beheert de registratie van productierecht en daarom is medewerking van RVO benodigd, opdat de provincie kan vaststellen dat is voldaan aan de voorwaarde inzake het productierecht. Ten tweede is van belang dat RVO van het Rijk de taak heeft gekregen om na uitvoering van deze subsidieregeling, de specifieke uitkering vast te stellen, die de provincie heeft ontvangen van Rijk op basis van de "Regeling provinciale gebiedsgerichte beëindiging veehouderij-locaties", mede aan de hand van de door de provincie door tussenkomst van BZK beschikbaar gestelde verantwoordingsinformatie. Ook in dat kader is mogelijk sprake van gegevensverwerking.

Daarnaast is relevant dat de regeling mede er op is gericht om de met de beëindiging gerealiseerde stikstofruimte op te nemen in het stikstofregistratie-register. Tenslotte is sprake van gegevensverwerking in het kader van de uitvoering van de Omgevingsregeling betreffende de opname van stikstofruimte

in het AERIUS register. De vermindering van de stikstofuitstoot, die het gevolg is van de beëindiging van een veehouderijlocatie met gebruikmaking van deze regeling, wordt benut om het AERIUS register te vullen. Om in een concreet geval te kunnen bepalen welke stikstofruimte in het AERIUS register kan worden opgenomen, moeten de bedrijfsgegevens (mogelijkerwijs ook persoonsgegevens) van de veehouders die hun locatie hebben gesloten, gebruikt kunnen worden.

Ook kunnen de in het kader van deze subsidieregeling verstrekte gegevens worden verwerkt ten behoeve van de monitoring van en rapportage over de wettelijke omgevingswaarden voor stikstofdepositie, het Programma stikstofreductie en natuurverbetering en het Legalisatieprogramma PAS-meldingen. Voor monitoring, voortgang en evaluatie kunnen deze gegevens ook worden verstrekt aan kennisinstellingen zoals het RIVM en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

De verwerkingen van persoonsgegevens die plaatsvinden in het kader van deze regeling, zijn noodzakelijk voor een goede uitvoering van deze regeling en dragen bij aan een doelmatige besteding van middelen. Daarbij zijn de gegevensverwerkingen proportioneel. Bij de opstelling van de regeling is een zodanige aanpak gekozen dat alleen bepaalde gegevens worden verwerkt als dat wezenlijk is voor het doel van de verwerking en als er niet een minder belastend alternatief is. Het gaat in het bijzonder om het verifiëren van de juistheid van de desbetreffende gegevens zonder dat dit leidt tot grote administratieve lasten voor subsidieaanvragers.

Gezien al het voorgaande wordt ingeschat dat de gegevensverwerkingen op grond van deze regeling slechts beperkte risico's voor de betrokken veehouders oplevert. Hierbij is ook relevant dat zij zelf de keuze maken om hun locatie te beëindigen, met inbegrip van de desbetreffende voorwaarden, en zij zullen hoe dan ook derden moeten informeren dat zij de betreffende veehouderijlocatie gaan sluiten.

To: 5.1.2e [5.1.2e]@pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/12/2025 12:28:55 PM
Received: Wed 2/12/2025 12:28:00 PM
[230524 opgavekaart kust en duinen \(4\).pdf](#)
[infographic_zh-plg_02dv\(1\).pdf](#)

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e @pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl

Naar een nieuwe balans in het landelijk gebied

Zuid-Hollands Programma Landelijk
Gebied (ZH-PLG)

Kerngebied Kust & Duinen

- Voornamelijk zandgrond
- Landgoederen, bollenteelt, glastuinbouw
- Nationaal Park Hollandse Duinen: kansen natuur i.c.m. recreatie
- Waterkwantiteit en -kwaliteit

Kerngebied Veenweiden

- Voornamelijk veengrond; klei in droogmakerijen
- Bouwt voort op Veenweidenstrategie
- Melkveehouderij, akkerbouw, glastuinbouw, sierteelt
- Tegengaan bodemdaling i.c.m. waterkwaliteit

Kerngebied Zuid-Hollandse Delta

- Voornamelijk kleigrond
- Akkerbouw; daarnaast lokaal glastuinbouw en veehouderij
- Aandacht voor beschikbaarheid zoetwater
- Recreatie, duingebieden, getijdennatuur

Waar werken wij aan?

- Behalen (inter-)nationale doelen voor stikstof-reductie, natuurherstel, waterkwaliteit en klimaat
- Natuurlijke omstandigheden en gebruiksfuncties in balans
- Water en bodem sturend
- Duurzaam toekomstperspectief land- en tuinbouw

Maatregelpakketten ZH-PLG in ontwikkeling:

- Toekomstbestendige landbouw
- Landschap & natuurversterking
- Verbetering waterkwaliteit
- Toekomstbestendig watersysteem

Aanpak stikstof

- Generieke reductieopgave 2,5 kTon

Huidige emissie 5,4 kton

Reductieopgave
2,5 kton

- Toewerken naar KPI's per bedrijf en per gebied

Samen werken aan het ZH-PLG

- Meer dan 150 partners
- Toetsbaar voorontwerp 1 juli 2023
- Mede adhv invulling natuurdoelen verder invullen met partners

Zuid-Holland in cijfers

3,7 miljoen
inwoners

2 miljoen
werkzame
personen (2021)

177 miljard euro
BNP (2021)

4.500
agrarische
bedrijven

4,0 – 5,9%
van Zuid-Holland

Inschatting bestand oppervlak
groenblauwe dooradering.
Waarvan driekwart droog en een
kwart nat. De doelstelling is 10%

Agrarisch natuurbeheer

16.811 hectare totaal, waarvan
15.506 hectare leefgebied
open grasland
(bron: RVO, 2020)

Natuurnetwerk inclusief Natura 2000

45.000 hectare bestaand

3.270 hectare nog te
realiseren t/m 2027

(bron: landelijke Voortgangsrapportage
Natuur, 2022)

Bodemgebruik

Agricultuur 44,9% Mobiliteit 4,0% Voorzieningen 1,7%
Groen en recreatie 10,5% Kassen 2,4% Wonen 11,0%
Water 20,3% Werken 5,0%

(bron: toekomstonderzoek Zuid-Holland 50-50)

Opgavekaart Kust en Duinen

Doelen

Overgenomen uit Handreiking NPLG (versie 17 maart)

Natuur

Hoofddoel:

Natuurherstel VHR
30% natuurherstel Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) (2030)

Subdoelen:

Maatregelen in N2000 gebieden
oa. vanuit het Programma natuur.

Afronden Natuurnetwerk Nederland (NNN)
Resterende opgave areaal NNN (2027).

Uitbreiding oppervlakte natuur
Nader te bepalen.

Groen-Blauwe Dooradering (GBDA)
10% groenblauwe dooradering (2050), waarvan de helft van de opgave in 2030 gerealiseerd is. Uitzondering vormen de prioritair gebieden (veenweide- en overgangsgebieden), waar het doel 10% in 2030 is.

Overgangsgebieden
Aanleggen overgangsgebieden

Stikstofreductie
Stikstofreductie 2,5 kton (2030/2035) + 38% besparing industrie / 25% mobiliteit

Agrarische natuur/basiskwaliteit
Uitbreiding areaal agrarische natuur

Nieuw bos
Areaalopgave nieuw bos (2027)

Water

Hoofddoel:

KRW (2027)
Bereik doelen KRW (2027)

Nutriënten
Concentraties nutriënten (P en N) in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027).

Gewasbeschermingsmiddelen
Concentraties gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027).

Kwantitatieve grondwatertoestand
Grondwaterlichamen voldoen aan de norm voor een goede kwantitatieve toestand (2027).

Klimaat

Veenoxidatie
0,21 Mton CO2-eq uit oxidatie veenweiden (2030)

Emissiereductieopgave landbouw
Landelijke emissiereductieopgave broeikasgassen voor de veehouderij en akkerbouw (mestaanwending in de akkerbouw) van 5 Mton CO2 eq (2030).

Landelijke koolstofvastlegging in bomen/bos/natuur van 0,4 - 0,8 Mton CO2 eq en in landbouwbodems van 0,5 Mton CO2 eq (2030)

Geen doel, wel structurerend

Water en bodem sturend

Uitgangspunten:

- Niet afweten (in tijd, plaats of van privaat naar publiek)
- Meer rekening houden met extremen
- In samenhang omgaan met wateroverlast, droogte en de bodem
- Meerlaagsveiligheid
- Minder afdekken, minder vergraven, niet verontreinigen
- Integrale aanpak in de leefomgeving
- Comply or explain

Land- en Tuinbouw

Disclaimer: nog in afwachting van het Landbouwakkoord.

Uitgangspunt: het beschermen van land- en tuinbouwgronden voor duurzame, volhoudbare landbouw

Opgaven op de kaart

Natuur

- Aanvullende areaalopgaven (natuurgebieden en natuurinclusieve landbouw)
- Ontwikkelen van 10% groenblauwe dooradering in veenweidegebieden en overgangsgebieden, en voor 2030 in de overige gebieden de helft van de opgave van 2050
- Nieuw bos

Water

- Terugdringen nutriënten
- Terugdringen emissies gewasbeschermingsmiddelen
- Knelpunt zoetwaterbeschikbaarheid (opgave zoetwaterbeschikbaarheid en gevolgen van verzilting) (gebiedsdekkend)
- Reservering ruimte voor waterberging (diepste delen van de polders/watersysteem)
- Waterwingebied / grondwaterbeschermingsgebied

Land- en Tuinbouw (randvoorwaarden en kansen)

- Transitie greenports

Sociaal/maatschappelijk

- Onderwijs / kennis
- Sociale cohesie
- Recreatie en toerisme

Opgaven buiten het NPLG

- Ammoniak afkomstig uit zee
- NOx-emissiereductieopgave

To: 5.1.2e 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Wed 2/12/2025 10:00:55 AM
Subject: concept PO stukken
Received: Wed 2/12/2025 10:00:00 AM
[Oplegnotitie Nota Grondbeleid \(1\).docx](#)
[Opdrachtformulier Uitvoeringsnota Grondbeleid 2025 \(2\).docx](#)
[Bijlage bij opdrachtformulier.docx](#)

Hoi 5.1.2e [redacted],

Hier de conceptstukken voor het PO!

Groetjes

To: 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Wed 2/12/2025 9:56:24 AM
Subject: RE: opzet programma
Received: Wed 2/12/2025 9:56:26 AM

Thanks!

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 12 februari 2025 10:43
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: RE: opzet programma

Zoals gewijzigd in het PT.

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 11:45
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: opzet programma

1. Welkom - 5 minuten
 - a. Verwachtingen; geen antwoorden op individuele projecten bijvoorbeeld.
 - b. Vragen opsparen tot na de uitleg per agendaonderdeel
2. Toelichting; 5.1.2e [redacted]
 - a. Wat is stikstof
 - b. Wat is natuurvergunningverlening
 - c. Wat is salderen
3. Toelichting Rendac en Greenpeace uitspraken; 5.1.2e [redacted]
 - a. Greenpeace
 - b. Rendac
 - i. Intern salderen
 - ii. Additionaliteit
4. Impact voor provincie Zuid-Holland;
 - a. Stikstofbank 5.1.2e [redacted]
 - i. HIC
 - ii. Algemene stikstofbank
 - b. Impact voorbeelden (inhoudelijk team SANE 5.1.2e [redacted] - twee voorbeelden, moet vrijdag bij inhoudelijke sessie besproken worden)
5. Waar moet je heen met vragen over stikstof algemeen (ons team/binnenpleinteam), individuele projecten (ODH). Informatiepunt Stikstof en Natura2000 van BIJ12; 5.1.2e [redacted].
6. Open gesprek: hoe zit je er nu bij? Kun je inschatten wat dit betekent voor jouw werk/opgave? En zijn er zaken/voorbeelden die team stikstof mee kan nemen; wat is de informatiebehoefte.
7. Sluiting

Domein Water, Klimaat & Natuur

M 5.1.2e

E e-mailadres

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

To: 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/12/2025 9:43:20 AM
Subject: RE: opzet programma
Received: Wed 2/12/2025 9:43:00 AM

Zoals gewijzigd in het PT.

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 11:45
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: opzet programma

1. Welkom - 5 minuten

- a. Verwachtingen; geen antwoorden op individuele projecten bijvoorbeeld.
- b. Vragen opsparen tot na de uitleg per agendaonderdeel

2. Toelichting; 5.1.2e

- a. Wat is stikstof
- b. Wat is natuurvergunningverlening
- c. Wat is salderen

3. Toelichting Rendac en Greenpeace uitspraken; 5.1.2e

- a. Greenpeace
- b. Rendac
 - i. Intern salderen
 - ii. Additionaliteit

4. Impact voor provincie Zuid-Holland;

a. Stikstofbank 5.1.2e

- i. HIC
- ii. Algemene stikstofbank

- b. Impact voorbeelden (inhoudelijk team SANE - 5.1.2e - twee voorbeelden, moet vrijdag bij inhoudelijke sessie besproken worden)

5. Waar moet je heen met vragen over stikstof algemeen (ons team/binnenpleinteam), individuele projecten (ODH). Informatiepunt Stikstof en Natura2000 van BIJ12; 5.1.2e.

6. Open gesprek: hoe zit je er nu bij? Kun je inschatten wat dit betekent voor jouw werk/opgave? En zijn er zaken/voorbeelden die team stikstof mee kan nemen; wat is de informatiebehoefte.

7. Sluiting

5.1.2e

5.1.2e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M 5.1.2e

E e-mailadres

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

To: 5.1.2e [5.1.2e@pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/12/2025 8:41:53 AM
Subject: Opmerkingen Berend - PO natuur
Received: Wed 2/12/2025 8:41:00 AM

- **Peilopzet Veenweiden**
 - Benoemen tegengaan bodemdaling, voorkomen dat helemaal onbruikbaar wordt
- **Boerenlandvogels**
 - Over het vertalen van de aantallen naar de kwantitatieve opgaven van 11.000 weidevogels en 1.900 akkervogels: dat gingen wij toch juist niet doen? (hoe) is dat afgestemd met andere teams (iig energie)?
 - Toevoegen landschapsgrond (weidevogelgrond oid) om afwaardering (met kwalitatieve verplichting) mogelijk te maken
- **Emissieplafond**
 - Waarom zijn er geen concrete teksten voor in het omgevingsbeleid? Kunnen wij niet vast een scenario/bandbreedte schetsen, zodat er ook op gereageerd kan worden. Bijv. plafond 35 kg NH3/ha in 2035, dat bereikt wordt met tussenstapjes van 45 in 2028, 40 in 2030,.. (dit plafond geldt per ondernemer, tenzij er een verevening plaats kan vinden)
- **Aanpak drukfactoren**
 - Waarom gaat het niet over landbouw/stikstof? Zie bijv. Gelderland. – *Al uitgelegd dat we stikstof juist niet als drukfactor hebben meegenomen vanwege de koers voor het emissieplafond en de stikstofdeken.*
 - Vergeet Meijegraslanden en Biesbosch(bijen) niet! – *Al uitgelegd dat die meegaan in de aanpak, aanpak Biesboschbijen kan bijv. meeliften op aanpak exoten.*

5.1.2e

Beleidsadviseur

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied

Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e

E: 5.1.2e [5.1.2e@pzh.nl]

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/12/2025 8:07:08 AM
Subject: FW: Overzicht beëindigingsregelingen
Received: Wed 2/12/2025 8:07:00 AM
[Beëindigingsregelingen landelijk overzicht.xlsx](#)

5.1.2e ,

Ik had de verkeerde 5.1.2e gemaild, maar ik bedoelde de onderstaande vraag richting jou. Zou je vandaag of morgenochtend er even naar kunnen kijken?

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 11 februari 2025 13:12
Aan: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: Overzicht beëindigingsregelingen

Ha 5.1.2e en 5.1.2e ,

Ik moet voor Mariëtte een overzicht maken voor beëindigingsregelingen. @ 5.1.2e kan jij het stuk over PAS-melders invullen en @ 5.1.2e kan jij checken of het klopt, vooral de impact op ZH.

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e
E: 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

Regelingsnaam

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor kleinere sectoren

Maatregel Gerichte Aankoop

Regeling provinciale aankoop en beëindiging veehouderijen nabij natuurgebieden (ook we

Subsidieregeling warme sanering varkenshouderij

Brede beëindigingsregeling

Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders 2024

Afkorting

Lbv

Lbv-plus

Lbv-kleinere sectorer

MGA-1

RPGB (ook wel MGB)

Srv

BB-regeling

RPMP

Doelstelling

Verminderen van stikstofuitstoot nabij Natura 2000-gebieden.

Verminderen van stikstofuitstoot nabij Natura 2000-gebieden door middel

Verminderen van stikstofuitstoot door beëindiging van specifieke veehouderijlocaties

Verminderen van stikstofuitstoot door gerichte aankoop van veehouderijen nabij Natu

Gerichte beëindiging van stikstofuitstoot door provinciale aankoop van veehouderijen

Reductie van geuroverlast en stikstofreductie.

Verlichten van druk op de mestmarkt en waarschijnlijk een milieu-aspect vanwege st

Oplossingen voor PAS-melders realiseren

Doelgroep

Veehouders met varkens, melkvee, kippen of kalkoenen.

Veehouders met varkens, melkvee, kippen of kalkoenen met een stikstofvracht ≥ 2.500

Veehouders met vleeskalveren, fokstieren, zoogkoeien, geiten, vleeseenden of konijne

Veehouders nabij Natura 2000-gebieden.

Veehouders met significante stikstofuitstoot.

De Srv was oorspronkelijk bedoeld voor varkenshouderijen die geuroverlast veroorzaken

Onbekend

PAS-melders die tevens veehouder zijn met significante stikstofuitstoot (zie RPGB)

Status**Financiering Budget**

Actief; aanvraagperiode liep van 3 juli 2023 tot 1 december 2023; Rijksoverheid. €1,102 miljard.

Actief; verlengd tot en met 20 december 2024.

Rijksoverheid. €1,82 miljard.

Actief; actuele status en cijfers beschikbaar.

Rijksoverheid. €50 miljoen.

Afgerond; liep tot 2023.

Provincies via €100 miljoen (€100 miljoen)

Gepubliceerd, implementatie bij provincies in uitvoering; opvolgde Provincies via €140 miljoen (€140 miljoen)

Afgerond; liep tot 15 januari 2020.

Rijksoverheid. €277,3 miljoen

In voorbereiding, met openstelling gepland in 2024.

Rijksoverheid. Voor deze regeling

1e en 2e tranche gesloten, 3e tranche september 2025, 4e tranche februari 2026

€ 226,9

Rijksoverheid. miljoen

Voorwaarden

Locatie veroorzaakt significante stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden; vrijwillige deelnam

Locatie veroorzaakt een stikstofvracht van minimaal 2.500 mol per jaar; vrijwillige deelname.

Locatie veroorzaakt significante stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden of veroorzaakt een

Een gemiddelde depositie van 2 mol in een straal van 10km op maategevende hexagonen in een Natura 2

Locatie veroorzaakt significante stikstofemissie.

Locatie in aangewezen geuroverlastgebieden en een geurscore.

Onbekend, waarschijnlijk wel een milieuimpact-drempel vanwege staatssteun.

Zie RPGB, daarnaast moet het gaan om PAS-melders.

Subsidiebedrag

Productierechten: 100% marktwaarde.

Waardeverlies productiecapaciteit: 100% gecorrigeerde vervangingswaarde (GVW).

Productierechten: 100% marktwaarde.

Waardeverlies productiecapaciteit: 120% GVW.

Subsidiebedragen vergelijkbaar met LBV, afhankelijk van sector en bedrijfstype.

Vergoeding gebaseerd op marktwaarde inclusief eventuele aanvullende vergoedingen

Vergoeding vergelijkbaar met MGA-1, afhankelijk van marktwaarde van het bedrijf.

Productierechten: 100% marktwaarde.

Waardeverlies productiecapaciteit: 65% GVW.

Onbekend

Zie RPGB

Uitvoerende instantie

RVO.

RVO.

RVO.

Provincies in samenwerking met RVO.

Provincies in samenwerking met RVO.

RVO.

Waarschijnlijk RVO.

RVO.

Impact PZH

Voor de LBV-plus kwamen er slechts enkele in aanmerking in ZH. Voor de Lbv meer. In totaal hebben nu 6 ?

Er kwamen 9 bedrijven in aanmerking in ZH waarvan er geen een zich ingeschreven heeft.

We hebben €7,04 miljoen via een SPUK gekregen. Daarvan verwachten wij een handvol bedrijven te kunn

Geen impact in Zuid-Holland.

Onbekend: Streefdoelen van 10.000 tot 20.000 bedrijven die kunnen profiteren van deze regeling.

1e tranche toegekend: € 7,9 miljoen, 2e tranche aangevraagd € 3,84 miljoen, 3e tranche beschikbaar: max

bedrijven een aanvraag gedaan in ZH, zie ook: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/lbv-plus-actueel>

en opkopen

imaal € 4,615 miljoen, 4e tranche beschikbaar: maximaal € 3,98 miljoen.

Hoi allen,

Bijgevoegd concept praatplaat interne organisatie ter bespreking vanmiddag. Ik kan er vanwege prive afspraak vanmiddag helaas alleen digitaal bij zijn, ik ben dus ook niet bij de lunch met Mariette, eet smakelijk straks ??

5.1.2e

5.1.2e

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Van: [redacted] <[redacted]@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 11 februari 2025 13:20
Aan: [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>; [redacted] <[redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Agenda maken voor Kernteam morgen

Ha allen,

5.1.2e en ik hebben kort overlegd over de agenda en kwamen tot de conclusie dat het handig is om de agenda door jullie allen in te laten vullen, dus bij deze, je kan in deze ([Coördinerend kernteam stikstof agenda 12-02-25.docx](#)) link agendapunten toevoegen aan de agenda. Eventuele stukken kunnen in deze map ([12-02](#)). Graag voor morgen 09:00 aanleveren, tot morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e
E: 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

To: 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @pzh.nl; 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @pzh.nl
Cc: 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @pzh.nl; 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @pzh.nl
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Tue 2/11/2025 3:38:57 PM
Subject: RE: TS OER/ZH-PLG 19 feb
Received: Tue 2/11/2025 3:38:00 PM

Dag 5.1.2e [redacted] en 5.1.2e [redacted],

Bij deze een voorzet voor de spreektekst voor Berend en Mariette voor morgen. Kunnen jullie nog meelezen of dit voor hun werkt?

Volgende week woensdag 19 februari organiseren wij een technische sessie over het OER in het kader van de herziening 2025 met een verdieping op de ZH-PLG thema's die daarin meegaan. Deze samenhangende thema's zijn: de grondwaterstand in veenweiden, boerenlandvogels, aanpak van drukfactoren rondom Natura 2000-gebieden en het emissieplafond voor ammoniak. Hierbij onderzoeken we ook een integraal onderzoeksalternatief, dat inzicht geeft in de voordelen van het in samenhang aanpakken van deze thema's. In de technische sessie wordt u meegenomen in de achtergrond en aanleiding van de OER, de aanpak van de OER en de alternatieven die op de genoemde ZH-PLG thema's onderzocht gaan worden, met alle ruimte voor vragen. Na afloop van de technische sessie zult u begrijpen wat het OER is en wat daarin onderzocht zal gaan worden voor de ZH-PLG thema's.

Niet onderdeel van de spreektekst, maar ter info voor 5.1.2e [redacted] en 5.1.2e [redacted]. We delen de technische sessie op in vier blokken, met na elk blok ruimte voor vragen:

1. Achtergrond en aanpak OER
2. Grondwaterstand veenweide en boerenlandvogels
3. Emissieplafond ammoniak en drukfactoren Natura 2000
4. Integraal onderzoeksalternatief

5.1.2e [redacted]

Domein Water, Klimaat en Natuur

M 5.1.2e [redacted]

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 11 februari 2025 13:33

Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

CC: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

Onderwerp: RE: TS OER/ZH-PLG 19 feb

Dat is fijn! Kunnen jullie dit ook gelijk mailen naar 5.1.2e [redacted]?

Groet, 5.1.2e [redacted]

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 11 februari 2025 12:56

Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

CC: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

Onderwerp: TS OER/ZH-PLG 19 feb

Ha 5.1.2e [redacted],

Je ontvangt de toelichting/spreeklijn van 5.1.2e [redacted] vandaag,

Groet,

5.1.2e [redacted]

To: 5.1.2e 5.1.2e@pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Tue 2/11/2025 12:44:30 PM
Subject: Update drukfactoren N2000
Received: Tue 2/11/2025 12:44:00 PM
[Drukfactoren buiten N2000-gebieden - update januari 2025.docx](#)
[Update aanpak drukfactoren N2000 en toelichting OER - februari 2025.pptx](#)

Hoi 5.1.2e,

Hierbij de laatste update, die heb je misschien ook wel ontvangen via 5.1.2e.
En een presentatie die ik nu in de kerngebiedsteams geef, maar die kunnen we samen even doorspreken in ons overleg binnenkort! *

Groet!

5.1.2e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e

E: 5.1.2e@pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

Contact
5.1.2e
M: 5.1.2e
E: 5.1.2e @plzh.nl

Vergaderplaats

Vergaderdatum
12-02-2025

Tijdstip
09.30 – 11:00 uur

Ons kenmerk

Bijlagen

Aan
Programmteam stikstof leden

Onderwerp
Programmteam Stikstof

	09.30 uur
1	Opening en mededelingen
2	Lopende zaken
3	Toelichting participatie irt OER - 5.1.2e sluit aan.
4	Update ZHAS/SANE - Toelichting door 5.1.2e en 5.1.2e
5	Wvttk en rondvraag
	11:00 uur

To: Frederik Zevenbergen [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Berend Potjer [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Anne Koning [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl;
Meindert Stolk [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Frank Rijkaar [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Arne Weverling [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Mariëtte van
Leeuwen [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Wouter Kolff [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; Marcel van Bijner [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl

Cc: [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl;
[REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl;
[REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl;
[REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl; [REDACTED] 5.1.2e @pzh.nl;

From: [REDACTED] 5.1.2e

Sent: Tue 2/11/2025 9:29:37 AM

Subject: Presentatie PO SANE 11-02-2025

Received: Tue 2/11/2025 9:29:57 AM

[20250211 Presentatie MvL \(v2\).pptx](#)

Met vriendelijke groet,

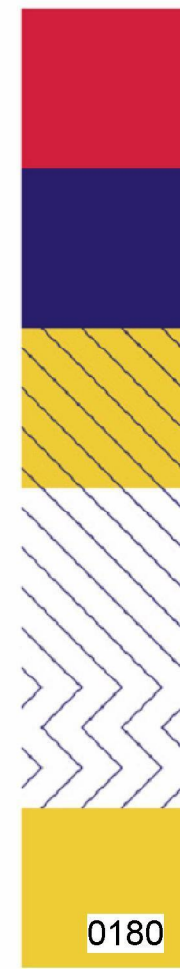

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE)

INHOUD VAN DEZE PRESENTATIE

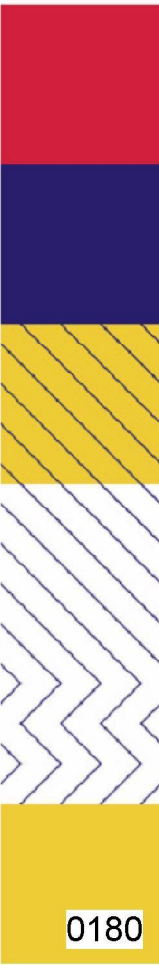
- Juridische situatie als gevolg van uitspraak Rendac
- Impact in Zuid-Holland op vergunningen
 - PAS-melders
 - Verleende vergunningen
 - Vergunningen in procedure
- Impact in Zuid-Holland op ruimtelijk- economische ontwikkelingen
- Plan van aanpak
 - Geborgd maatregelenpakket rijk
 - Mogelijke maatregelen die provincie Zuid-Holland zelf kan nemen
- Vervolgstappen
- Planning & tijdlijn
- Afspraken voor vervolg GS

Juridische situatie a.g.v. gerechtelijke uitspraken

Wat is er anders sinds 18 december 2024 (Rendac-uitspraak, RvS) en 22 januari 2025 (Greenpeace-uitspraak Rb Den Haag)?

Zolang er in Nederland geen geborgd maatregelenpakket is waardoor een landelijk waarneembare dalende trend zichtbaar is van stikstofdepositie kan stikstofruimte niet voor andere doeleinden worden ingezet. Dit betekent naar verwachting zeer moeizaam vergunningen kunnen worden verleend voor activiteiten met stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden.

Impact in Zuid-Holland op vergunningen

- Vergunningenspoor:

- Verleende vergunningen

- Omdat intern salderen tot 18 december niet vergunningplichtig was heeft ODH geen overzicht van deze transacties, anders dan die waarvoor bestuurlijke rechtsoordelen en positieve weigeringen zijn afgegeven.
 - Eerste indicatie ODH: het aantal positieve weigeringen dat door de Rendac uitspraak wordt geraakt bedraagt 78 stuks, waarvan 37 agrarisch, 30 industrieel, 7 woningbouw en 4 stuks overig (vanaf 1 januari 2020).

- Vergunningen in procedure

- Impact op lopende aanvragen en nog niet onherroepelijke vergunningen (bv bezwaar beroep procedures) wordt nu uitgezocht. Denk hierbij ook aan hoger beroep tegen de twee kolencentrales.
 - Voor PAS-melders betekent het dat zicht op legalisatie verder is dan ooit.

Impact in Zuid-Holland ruimtelijk-economische ontwikkelingen

- De uitspraak van de Afdeling heeft impact voor uitvoeringsprojecten in alle sectoren:
 - Economie/industrie (incl. HIC)
 - Woningbouw
 - Energie(transitie)
 - Mobiliteit
 - Water
 - Natuur
 - ZH-PLG
- Het kernteam brengt op dit moment samen met collega's vanuit de verschillende sectoren de impact op provinciale opgaven verder in beeld. Dit kost tijd want veel informatie moet bij andere partijen worden opgevraagd. Daarnaast is een analyse op juridische mogelijkheden nodig.
- Meer informatie volgt volgende week.

Plan van Aanpak

Noot: zonder bronmaatregelen van het Rijk is het voor de provincie Zuid-Holland niet mogelijk om afdoende stikstofreductie te bewerkstelligen waarmee de wettelijk vereiste doelen van natuurherstel behaald kunnen worden. Provincies kunnen naar vermogen bijdragen aan het nemen van natuurherstelmaatregelen. Het totale maatregelenpakket van Rijk en provincies moet leiden tot stikstofreductie, natuurherstel en het weer mogelijk maken van vergunningverlening voor economische ontwikkelingen.

Werken aan natuurherstel zonder stikstofreductie > dweilen met de kraan open > leidt niet tot ruimte voor vergunningverlening binnen huidige juridisch kader (Europees en nationaal)

Aanpak PZH volgens 2 sporen:

- 1) Maximale druk op het Rijk om met oplossingen (een geborgd maatregelenpakket) te komen
- 2) Handelingsperspectief: z.s.m. komen tot een (naar vermogen) geborgd PZH maatregelenpakket

1. Druk op het rijk

1) Hiervoor is nodig:

- Goed in beeld hebben impact op ZH
- Formuleren (lobby)boodschap. Focus op ZH als economische motor van NL met HIC als nationaal belang, woningbouw en energietransitie
- Coalitie vormen met onze belangrijkste stakeholders
- Verhelderen wat ZH nodig heeft van het Rijk, o.a.:
 - Maatregelenpakket waarmee landelijke dalende trend geborgd wordt
 - Invoering rekenkundige ondergrens (dit helpt voor projecten met kleine stikstofdeposities en voor veel PAS melders)
 - Aanpak NH3 en NOx uit elkaar trekken

2. Handelingsperspectief PZH maatregelenpakket

- PZH kan zelf verschillende stikstofreducerende maatregelen nemen
- De verwachting is niet dat hiermee de vergunningverlening vlot kan worden getrokken (hier is actie van het Rijk voor nodig) maar het vergroot de kans wel
- Er is een samenhang met mogelijke maatregelen van het Rijk en andere provincies. Het gezamenlijke pakket moet namelijk leiden tot het vlot kunnen trekken van vergunningverlening.
- In de volgende sheet zijn mogelijke maatregelen (ook onorthodoxe) opgenomen

Eerste voorzet maatregelen PZH

- Emissieplafond ammoniak in omgevingsbeleid 2025 verzwaren door het opteren voor trapsgewijze invoering via de verordening (OER loopt maar kan nog aangepast worden). Dit kan voor zowel melkveehouderij als akkerbouw;
- Overgangszones instellen;
- Extensivering van veeteelt opnemen in ons beleid/verordening (maximaliseren GVE per hectare);
- Beschikbaar stellen van extra budget om in kwetsbare gebieden boeren/bedrijvigheid tegen een redelijke prijs uit te kopen of te ruilen met andere kavels;
- Verminderen gebruik van kunstmest;
- Afroming van productierechten;
- Lager eiwitgehalte in veevoer vastleggen;
- Intrekken van vergunningen;
- Natuurbeheer stimuleren via (extra) vergoedingen (vorm van extensiveren);
- Innovatie kan bijdragen aan een dalende trend, maar juridische borging is lastig en vergunningplicht intern salderen beperkt de inzetbaarheid;
- Natuurlijke stoppers hebben tot nu toe geleid tot schaalvergroting, niet tot reductie; onderzoeken van maatregelen die deze trend kan omdraaien.

Mogelijke andere (onorthodoxe) maatregelen ?

Vervolgstappen

- Z.s.m. impact in ZH per sector helderder krijgen. Communicatief stuk van maken
- Stakeholderanalyse en communicatieplan
- Lobbyboodschap. Coalities vormen.
- Aanpak naar buiten regisseren: wie loopt met welke boodschap wanneer?
- Oplossingsrichtingen uitwerken (zowel landelijk als regionaal). Anticiperen op oplossingsrichtingen van het Rijk (brief LVVN verwacht op 14 februari),
- PZH handelingsperspectief: alvast bepalen wat we zelf willen doen, timing keuzes afhankelijk van rijk en i.s.m. andere provincies

To: 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl;
G.Sondersteuning 5.1.2e @pzh.nl
Cc: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl;
5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl;
From: 5.1.2e
Sent: Tue 2/11/2025 9:27:01 AM
Subject: FW: Start GS-vergaderingen komende periode
Received: Tue 2/11/2025 9:27:04 AM

Hoi allemaal,

Zie het verzoek van GSO hieronder, met kleine aanvullingen van mij in het rood n.a.v. PO SANE vanochtend.

@ 5.1.2e, zou jij het gele in de agenda's van alle GS-leden (+ 5.1.2e en ik) willen zetten?
Ik vermoed nog wel een langere periode overigens *

@ 5.1.2e is het een idee dat we een vast tijdstip prikken in de weken dat SANE in de GS-vergadering wordt besproken? We kunnen naar verwachting overigens niet iedere week een D-memo aanleveren, dus goed om daar nog afspraken over te maken.

Alvast bedankt!

Groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 11 februari 2025 10:17
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e
5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: Start GS-vergaderingen komende periode

Hallo allemaal,

GS hebben zojuist gesproken over hoe (PO) SANE de komende periode qua tijdstippen te doen.

Afgesproken is dat zij eens in de twee weken een PO SANE willen voorafgaand aan de GS-vergadering (dus geen onderdeel van de GS-vergadering, dan is er sprake van een PO). In de andere week willen GS dat er 30 minuten in de GS-vergadering wordt gereserveerd voor SANE en willen dan om 9.00 uur starten met de GS-vergadering.

Op 18-2 willen GS starten met een PO SANE (start 8:45 uur), en om 9.30 uur start GS-vergadering;
4-3: 9.00 uur start GS-vergadering, 30 minuten reserveren op GS-agenda voor SANE;
11-3: 9.30 uur start GS-vergadering, voorafgaand PO SANE; (start 8:45 uur),
18-3: 9.00 uur start GS-vergadering, 30 minuten reserveren op GS-agenda voor SANE;
25-3: 9.30 uur start GS-vergadering, voorafgaand PO SANE; (start 8:45 uur),
Enz.

@ 5.1.2e: GS hebben gevraagd de tijdstippen van de start van de GS-vergaderingen goed in de agenda te zetten. Wil jij dit oppakken?

@ 5.1.2e Wil jij op de concept-agenda's om de week de 30 minuten voor SANE noteren als hierover in GS gesproken wordt?

@ 5.1.2e: Afgesproken is dat mevr. Van Leeuwen ervoor zorgt dat de PO's SANE goed in de agenda's van GS komen. Wil jij dit uitzetten?

Met vriendelijke groet,

Meer weten over GS-besluiten? Kijk op: <http://binnenplein.pzh.nl/groepen/besluitvorming/>

M - 5.1.2e
E - 5.1.2e @pzh.nl

Krachtig Zuid-Holland

Verslag

Contact

5.1.2e
5.1.2e 1.2
5.1.2e @pzh.nl

Vergadering van

PO SANE (Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie)

Vergaderdatum

11 februari 2025

8.30 – 9.15 uur

Ons kenmerk

Aanwezig

Mariëtte van Leeuwen (voorzitter), Anne Koning, Frank Rijkaart, Meindert Stolk, Arne Weverling, Berend Potjer (later aangesloten), Frederik Zevenbergen (later aangesloten)

5.1.2e

(notulen)

Afwezig

Wouter Kolff, Marcel van Bijnen

1. Opening, agenda en mededelingen

5.1.2e licht het doel van dit PO toe: Informeren, beeldvormen, afstemmen, koers bepalen voor Zuid-Hollandse maatregelen en de lobbyinzet. Er wordt gesproken over de frequentie van het overleg. Dit is later in de GS-vergadering concreter besproken. Afgesproken wordt een frequentie van het overleg vooralsnog één keer per twee weken een PO met een duur van 45 minuten (dinsdagochtend 08:45 – 09:30 uur). In de andere weken wordt een GS-bespreking gehouden (dinsdagochtend 09:00 – 09:30 uur).

2. Presentatie stand van zaken

Mw. Van Leeuwen licht de presentatie toe. Eerder is gesproken over de impact van de Greenpeace en de Rendac uitspraken. De impact van de Rendac uitspraak is beduidend groter. Samen met ODH wordt nu gekeken wat de precieze impact is, daarover weten we volgende week meer.

Onderwerpen in de presentatie worden besproken waaronder het punt nav sheet 3 waar vervolgens een actie uit voortkomt. 5.1.2e geeft aan dat ODH niet actief gaat lopen op de vergunning, het is aan de bedrijven om gegevens aan te leveren en een natuurvergunning aan te vragen. Dit is anders dan bij de PAS-melders. Dhr. Stolk stelt voor om voor nu de ODH te vragen om een plan op te stellen hoe ze hiermee om willen gaan komende jaren, dan kan daarover gesproken worden. Daarnaast vraagt de heer Stolk of het mogelijk is om een inventarisatie te maken van potentiële maatregelen en de bijbehorende instrumenten. Als voor bepaalde instrumenten een vraag van de provincie aan het Rijk nodig is, moeten we dat overzicht op korte termijn gereed hebben.

De presentatie wordt nagezonden (is inmiddels gebeurd door 5.1.2e op 11-02-2025).

a. Brief VNO/NCW

Mw. Van Leeuwen licht toe. Opvallend aan de brief is dat men kiest voor een politieke lijn en legt een verzoek neer bij Provinciale Staten en niet bij Gedeputeerden Staten de provincie. Afgesproken wordt dat mw. Van Leeuwen VNO NCW West (5.1.2e) morgen hierover belt (is inmiddels gebeurd).

b. Plenaire terugkoppeling aan organisatie

Mw. Van Leeuwen licht toe. De terugkoppeling is gelijk met het overleg PO ZH-PLG. Onderwerp wordt verder besproken.

c. Afstemmen boodschappen aan partners en media

Mw. Van Leeuwen licht toe en geeft de laatste stand van zaken. 5.1.2e vult aan met het verzoek om te melden zodra gedeputeerden benadert worden m.b.t. Stikstofvraagstukken en de woordvoerders af te laten stemmen met 5.1.2e en 5.1.2e. 5.1.2e .

d. Aankondigen lid GS-brief over doorgeleiding Kamerbrief aan PS

5.1.2e geeft aan dat de Kamerbrief eind van de week met een lid GS-brief de deur uit gaat.

e. Op welke termijn gesprek met minister-president?

Mw. Van Leeuwen geeft aan de partij gevraagd te hebben om een goed verhaal voor te bereiden voor als de minister-president komt.

Dhr. Zevenbergen geeft aan contact te hebben gehad met INW, 5.1.2e Hij heeft verzocht om te komen met een visuele input voor minister van Verkeer en Waterstaat in de commissie. 5.1.2e geeft aan dat het kernteam bezig is met het maken van een praatplaat en om in de week na de voorjaarsvakantie een gesprek te hebben met 5.1.2e 5.1.2e Onderwerp wordt verder besproken.

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
11/2	Uitzoeken specificatie vergunningen	Uitzoeken in overleg met ODH wat de namen zijn van de bedrijven die geraakt worden door positieve weigeringen, waaronder de woningbouw / agrarisch / industrieel / overig. Vóór 18 februari.	Team Stikstof
11/2	Inventarisatie instrumentarium bij maatregelen	Inventarisatie maken van potentiële maatregelen en bijbehorende instrumenten aan het Rijk.	Team Stikstof

To: 5.1.2e 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Mon 2/10/2025 6:06:00 PM
Subject: RE: Nieuwe versies nota
Received: Mon 2/10/2025 6:07:05 PM
[Opdrachtformulier Uitvoeringsnota Grondbeleid 2025 MR.docx](#)

Zie bijlage. Of/hoe het ODB (14 maart) nodig is, kunnen we bespreken met 5.1.2e [redacted].
Ik probeer ook nog naar de oplegger te kijken voor morgenochtend.

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 13:33
Aan: 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Nieuwe versies nota

Hoi 5.1.2e [redacted],

Hieronder de link naar een nieuwe versie van het opdrachtformulier en de oplegnotitie voor het PO.

 [Opdrachtformulier Uitvoeringsnota Grondbeleid 2025.docx](#)
 [Oplegnotitie Nota Grondbeleid.docx](#)

Groetjes,

5.1.2e [redacted]

CONCEPT - Opdrachtprofiel

Naam beoogde opdracht: *Uitvoeringsnota Grondbeleid*

Bestuurlijk opdrachtgever / portefeuillehouder: *Arne Weverling*

Ambtelijke opdrachtgever (AO): 5.1.2e en 5.1.2e

Behandelende ambtenaar (BA): 5.1.2e

Datum: 17-02-2025

Deel 1 (afbakening van de opdracht)

Context van de opdracht (max ½ A4)

Grondbeleid is beleid dat erop gericht is via de inzet van grondinstrumenten ruimtelijke doelen in provinciale opgaven en gebiedsprocessen te realiseren. Daartoe is in de Financiële verordening (FV) (Artikel 4.41) van de provincie Zuid-Holland bepaald dat de Uitvoeringsnota Grondbeleid door Gedeputeerde Staten wordt opgesteld. De huidige Uitvoeringsnota Grondbeleid is in juni 2022 vastgesteld. Door bijvoorbeeld de invoering van de omgevingswet, jurisprudentie rondom het Didam arrest, veranderende wensen rondom de uitgifte in pacht, het niet beschikbaar komen van het transitiefonds, afschaffing van de derogatie en bijvoorbeeld het Overbruggingsvoorstel dat 13-11-2024 door Provinciale Staten is vastgesteld, is de context van ons grondbeleid veranderd. Daarom is er momentum en urgentiegevoel om de Uitvoeringsnota Grondbeleid te actualiseren, met als uitgangspunt dat een actiever grondbeleid beter aansluit bij de grote opgaven van deze tijd (zoals de energietransitie, stikstofprobleem, woningtekort etc).

Afbakening van de inhoud en de samenwerking (max 1 A4)

Afbakening

Voor het opstellen van de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid zullen we naast het actualiseren van het grondinstrumentarium, het verwerken van de wijzigingen in de omgevingswet en nieuwe jurisprudentie op een aantal sporen nieuw beleid onderzoeken. Voor een volledig inzicht in de inhoud van de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid hebben we de voorlopige inhoudsopgave bijgevoegd (zie bijlage 1).

- Strategisch grondbeleid. Het strategisch grondbeleid is toe aan een heroverweging nu het NPLG niet meer bestaat en het transitiefonds niet meer beschikbaar wordt gesteld aan de provincies. Daarmee is het budget van het ZH-PLG zeer beperkt en ligt de focus op het maatregelpakket. De transitie van het landelijk gebied kent langlopende (gebieds)processen terwijl de provincie in de tussentijd met de inzet grondbeleid (sneller) doelen kan halen. Zo kan met slechts 1 grondtransactie meerdere doelen worden gerealiseerd. Grondbeleid heeft dan ook een adviesfunctie en kan aankoopkansen signaleren voor integrale doelen. Eind 2024 hebben PS daarom de FV tijdelijk aangepast, zodat er € 45 miljoen beschikbaar is voor strategische aankopen in de jaren 2024-2026.
- Ruimtelijk voorstel. De doelen die in het Ruimtelijk Voorstel zijn genoemd zijn nog niet altijd concreet beleid, maar het strategisch grondbeleid en nieuwe inzet op kavelruil kunnen bijdragen aan het realiseren van provinciale doelen.
- Pacht: duur en voorwaarden. De verpachting van gronden kan een kans of en belemmering zijn voor delen van de transitie van het landelijk gebied. Op tafel liggen keuzes over de duur van pachtovereenkomsten en keuzes over gebruiksvoorwaarden.
- 'Nieuwe beleidsterreinen'. Er zijn ook kansen en mogelijkheden om het grondinstrumentarium in te zetten voor bijvoorbeeld wonen (dat is als onderzoeksrichting ook in het coalitieakkoord opgenomen), bedrijventerrein en circulaire hubs. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen, omdat vanuit rolneming en zeker ook vanuit risicomanagement het een breuk met het verleden is. Deze discussie zal gevoerd worden in het kader van de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid, maar of en hoe deze grondinstrumenten worden ingezet, wordt binnen de opgaven in een realisatiestrategie bepaald. De GS gedachtlijn is wel dat het grondbeleid dient te worden ingezet voor alle doelen in het ruimtelijk domein, ook voor economie en wonen, naast de gebruikelijke doelen agrarisch,

natuur en infra. Overigens wordt de adviesfunctie binnen het grondbeleid al structureel ingezet voor deze zogenaamde nieuwe beleidsterreinen. Hierbij kan worden gedacht aan het opstellen van grondexploitaties en risicoanalyses, alsmede advisering over woningbouwversnelling en de herstructurering van bedrijventerreinen.

- Stikstof. Er wordt onderzocht of separate stikstofruimte kan worden aangekocht, of dat dit alleen kan door de verwerving van agrarische bedrijven. Het aankopen van voormalige agrarische opstallen brengt beheerrisico's en -kosten met zich mee.

Tenslotte hebben we als doel een korte en bondige Uitvoeringsnota Grondbeleid te schrijven, die leesbaar en visueel is, zonder herhaling van andere nota's en waarbij beschrijvingen van bijvoorbeeld het grondbeleidsinstrumentarium in de bijlage is terug te vinden.

Samenwerking

Alle specialismen en vakdisciplines binnen Ontwikkeling en Grondzaken (OGZ) zullen een plek krijgen in deze Uitvoeringsnota Grondbeleid. Daarnaast zal met alle relevante opgaven binnen de provincie worden afgestemd. Hierdoor kunnen we ophalen of ons huidige grondinstrumentarium (voldoende) wordt benut en of er behoefte is aan andere grondinstrumenten.

Planning en mijlpalen (max ¼ A4)

Het vaststellen van een nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid is een GS-bevoegdheid. Aangezien het strategisch grondbeleid waarschijnlijk vraagt om een aanpassing van de FV, zal ook een PS-besluit moeten worden genomen. In dit procesvoorstel hebben we op basis van mijlpalen een korte (en ambitieuze) planning opgesteld, in de wetenschap dat door volgtijdelijkheden deze planning kan uitlopen. Deze ruimte is er ook, aangezien de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid uiterlijk in juni 2026 dient te worden vastgesteld.

De meeste mijlpalen zijn onderdeel van het proces richting besluitvorming in GS. In het kader van deze Uitvoeringsnota is in een brief aan PS (PZH-2024-866133129) aangeboden ook een technische sessie voor PS te organiseren.

Planning nota grondbeleid 2025	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
PO: Opdracht		X										
Opstellen hoofdvraag, subvragen		X										
Startnotitie in directeurenoverleg			X									
'Rondje langs de velden'			X	X	X							
PO Grondzaken					X							
Uitwerken nota			X	X	X							
Rondje PO's met concept						X						
Verwerken feedback							X	X				
Technische sessie PS ¹									X			
PO's definitief									X			
Vaststellen GS										X	X	
Commissie BMM/COR										X	X	
Vaststellen PS											X	X

Kosten en risico's (max ¼ A4)

De kosten van deze opdracht worden in beginsel gedekt door de reguliere begroting van OGZ. De kostenspecificatie is opgenomen onder het kopje G. Budget. Momenteel zijn geen bijzondere risico's voorzien.

¹ op 22 januari 2025 is in de commissie bmm deze technische sessie ook toegezegd als onderdeel van de beantwoording van vragen (sgp) nav de gs-brief met nummers: pzh-2024-866133129 dos-2021-0001321. De brief is aangehouden in de commissie.

Deel 2 (voor matching van AO en BA)

Bemensing (max 1 A4)

Bestuurlijk opdrachtgevers: Arne Weverling

Ambtelijk opdrachtgevers: 5.1.2e en 5.1.2e

Kernteam: 5.1.2e 5.1.2e

en 5.1.2e

Gebaseerd op de ervaring van het opstellen van de vorige Uitvoeringsnota Grondbeleid is het de verwachting dat minimaal 1 fte aan werk nodig is. Dit zal voor een groot deel worden opgepakt door het kernteam. Maar ook zal binnen OGZ gebruik worden gemaakt van bestaande expertises voor o.a.:

Managementondersteuner OGZ	Ondersteuning organisatie
Juristen	Wijzigingen naar aanleiding van de omgevingswet Nieuwe jurisprudentie
Beheer	Kader pachtuitgifte Vrijkomende agrarische bebouwing
Specialisten	Stikstof en rijksregelingen
Adviseurs	Analyse grondmarkt Inzet grondinstrumentarium/grondstrategieën
Financiën	Borging, risico's en verantwoording
Projectleiders	Verkoopkader Inzet grondinstrumentarium/grondstrategieën
Geo-adviseurs	Analyse grondmarkt Kaartmateriaal

Er zal regelmatig en intensief contact zijn met collega's in andere teams. Het grondbeleid is namelijk niet alleen van OGZ, maar is relevant voor de hele provincie, aangezien de grondstrategie een belangrijk onderdeel kan zijn van de realisatiestrategie van een opgave. Dit is de zogenaamde sturingsfilosofie: hoe komt een opgave aan zijn grondbeleid, als onderdeel van de realisatiestrategie? Hierbij is ook de afstemming met de collega's van ruimtelijke ordening belangrijk, aangezien bijvoorbeeld het grondinstrument onteigening, niet ingezet kan worden zonder functiewijziging van het onderhavige vastgoedobject.

Voor het uitwerken van het strategisch beleid zal dat in nauwe samenwerking zijn de collega's van Financiën. Daarnaast zullen we breed afstemmen met o.a. het ZH-PLG, uitvoering NNN, Landbouw, domein Uitvoering, het Ruimtelijk Voorstel, Water, Klimaatadaptatie, Wonen, Bedrijventerreinen, Economie en Energie.

Monitoring (max ¼ A4)

Er zal maandelijks overleg zijn over de voortgang en inhoud met de ambtelijk opdrachtgevers. Gedurende het traject zal de stand van zaken regelmatig worden teruggekoppeld met de bestuurlijk opdrachtgevers. In ieder geval zullen inhoudelijke vragen, het eerste concept en het eindproduct worden geagendeerd in het PO grondzaken.

Budget (max ¼ A4)

De kosten van deze opdracht worden in beginsel gedekt door de reguliere begroting van OGZ. Uiteraard wordt kostenefficiënt gewerkt en wordt continu gewogen of uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan (de kwaliteit van) het eindproduct.

Wij voorzien op dit moment de navolgende (maximale) kosten:

- De uren van het projectteam worden binnen OGZ gemaakt: ca. 1700. uur = ~1 fte
- Vormgeving communicabel eindproduct/vernieuwende Uitvoeringsnota Grondbeleid: intern

Op dit moment voorzien we geen externe advieskosten. Als dit verandert komen we in het PO terug voor een aanvraag.

To: Frederik Zevenbergen[efa.zevenbergen@pzh.nl]; Berend Potjer[bk.potjer@pzh.nl]; Anne Koning[al.koning@pzh.nl]; Meindert Stolk[m.stolk@pzh.nl]; Frank Rijkaart[f.rijkaart@pzh.nl]; Arne Weverling[a.weverling@pzh.nl]; Mariëtte van Leeuwen[me.van.leeuwen@pzh.nl]

Cc: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl;
5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl;
5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl;
5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl;

From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 4:32:16 PM
Subject: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Received: Mon 2/10/2025 4:32:54 PM

20250207 brief aan PS inzake Versnellingsplan.pdf

[Brief-versnellingsplan-2024-21-11-2024.pdf](#)

Versnellingsplan-versie-20-november-2024-definitief.pdf

LG: brief VNO-NCW over stikstofproblematiek

Geachte collegeleden,

Op verzoek van Mariëtte deel ik hierbij de brief die door VNO-NCW West, Bouwend Nederland, het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalings, Natuurmonumenten en de Zuid-Hollandse Natuur en Milieufederatie aan Provinciale Staten is gestuurd. De griffie heeft de commissie Landelijk Gebied hier ook actief op gewezen met het oog op de commissievergadering van komende woensdag (zie bijlage).

Fijne avond!

Met vriendelijke groet,

5 1 2e

5.1.2e

(Financiën, Coördinatie ZH-PLG, EU-Internationaal, Gezond & Welzijn en Communicatie & Participatie en Public Affairs)

M 5.1.2e

E 5.1.2e @pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

Van: 5.1.2e

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 20:14

Aan: statengriffie@pzh.nl

Onderwerp: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Geachte leden van de Statengriffie,

Bijgaand treft u een brief plus bijlagen aan namens VNO-NCW West, Bouwend Nederland, het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs, Natuurmonumenten en de Zuid-Hollandse Natuur en Milieufederatie met het verzoek deze z.s.m. door te geleiden aan de leden van Provinciale Staten en in het bijzonder de leden van de Statencommissie Landelijk Gebied.

Ook zijn wij voornemens om op woensdag 12 februari a.s. in te spreken tijdens de Statencommissie Landelijk Gebied. Hierover zal ik maandag telefonisch contact met de griffie opnemen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

VNO-NCW West | 5.1.2e | [LinkedIn](#) | www.vno-ncwwest.nl

Postbus 93073 | 2509 AB Den Haag | Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 12 Den Haag

To: DL PROVINCIALE STATEN 2023-2027 [5.1.2e] [redacted] [redacted]@pzh.nl]
From: [redacted] 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 3:19:14 PM
Subject: LG: brief VNO-NCW over stikstofproblematiek
Received: Mon 2/10/2025 3:19:17 PM

Geachte Statenleden,

Na de nazending van vorige week hebben wij nog een brief ontvangen van VNO-NCW over stikstofproblematiek. Gelet op het besprekstuk van de commissievergadering van aanstaande woensdag, lijkt het ons goed deze bij u onder de aandacht te brengen zodat u deze brief desgewenst kunt meenemen in de voorbereiding van deze vergadering. De brief zal administratief terugkomen op de procedurevergadering van 19 maart 2025.

U kunt de brief met bijlagen [hier](#) vinden.
Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
<https://staten.zuid-holland.nl>

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 2:25:58 PM
Subject: RE: Tekstvoorstel BIT in het jaarverslag
Received: Mon 2/10/2025 2:25:00 PM

Top! Wat mij betreft goede teksten zo. Wie levert deze teksten nu aan bij 5.1.2e?

Groet.
5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 10:54
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: RE: Tekstvoorstel BIT in het jaarverslag

Ha,

Volgens mij is de inhoud helder. Ik heb PZH-assist de tekst even makkelijker later maken, op B1-niveau:

Wat hebben we bereikt?
We hebben voor vijf ZH-PLG thema's een gezamenlijke aanpak ontwikkeld: het verhogen van de grondwaterstand in veenweiden, de Kaderrichtlijn Water (KRW), boerenlandvogels, aanpak van drukfactoren rondom Natura 2000-gebieden en het emissieplafond voor ammoniak. Deze gezamenlijke aanpak heeft geleid tot duidelijke richtlijnen voor deze thema's, wat helpt bij het maken van plannen voor de gebieden. Deze richtlijnen worden meegenomen in de Herziening Omgevingsbeleid 2025.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Om tot deze gezamenlijke aanpak te komen, hebben we het afgelopen jaar intensief samengewerkt in het Beleidsintegratieteam (BIT). In het BIT zitten collega's uit alle beleidsvelden van het landelijk gebied, zoals stikstof, natuur (binnen en buiten de begrenzing), landbouw, klimaat, waterbeschikbaarheid en -veiligheid, en water- en bodemsturing. We hebben gesprekken gevoerd over de doelen van de verschillende beleidsvelden, welke aanpak het beste werkt en wat de effecten zijn op andere beleidsvelden. Deze gesprekken hebben geleid tot een gezamenlijke aanpak, waarbij we samen werken aan de toekomst van het landelijk gebied.

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 09:32
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: RE: Tekstvoorstel BIT in het jaarverslag

Hey beiden,

5.1.2e ! Bij deze wat aanscherpingen. Vooral het "we" eruit gehaald, omdat het ambigue is wie dat is in dit geval

Wat hebben we bereikt?
Voor vijf ZH-PLG thema's is toegewerkt naar een integrale koers: *Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil), Kaderrichtlijn Water (KRW), Boerenlandvogels, Aanpak drukfactoren rondom N2000-gebieden en Emissieplafond ammoniak*. Deze integrale koers heeft ertoe geleid dat bestuurlijk richting is gekozen in op deze thema's, waardoor de gebiedsprocessen ook helderheid krijgen over de kaders. Deze gekozen richting wordt per thema meegenomen in de Herziening Omgevingsbeleid 2025.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Om te komen tot een integrale koers waarmee bestuurlijk richting is gekozen, is het afgelopen jaar intensief samengewerkt binnen het Beleidsintegratieteam (BIT). In het BIT zitten collega's uit alle beleidsvelden van het landelijk gebied, namelijk; stikstof, natuur (binnen en buiten de begrenzing), landbouw, klimaat, waterbeschikbaarheid- en veiligheid en water- en bodem sturend. Met deze groep zijn op basis van cases uit de gebieden gesprekken gevoerd over de doelen van de verschillende beleidsvelden, welke aanpak toegepast kan worden voor het doelbereik en wat de effecten hiervan zijn op de andere beleidsvelden. Deze gesprekken hebben uiteindelijk geleid tot een integrale koers, 321066 in samenhang wordt toegewerkt aan de toekomst van het landelijk gebied.

5.1.2e

Domein Water, Klimaat en Natuur

M 5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 18:12

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Onderwerp: Tekstvoorstel BIT in het jaarverslag

Hoi 5.1.2e,

Een eerste aanzet voor in het jaarverslag! Willen jullie hierop reageren?

Wat hebben we bereikt?

Voor vijf ZH-PLG onderwerpen hebben we toegewerkt naar een integrale koers. Dit hebben we gedaan voor de onderwerpen *Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil)*, *Kaderrichtlijn Water (KRW)*, *Boerenlandvogels*, *Aanpak drukfactoren rondom N2000-gebieden* en *Emissieplafond ammoniak*. Deze integrale koers heeft ertoe geleid dat er bestuurlijk richting is gekozen in hoe we integraal willen werken aan de doelen in het landelijk gebied. Deze gekozen richting wordt per onderwerp meegenomen in de Herziening Omgevingsbeleid 2025.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Om te komen tot een integrale koers waarmee bestuurlijk richting is gekozen, hebben we het afgelopen jaar intensief samengewerkt binnen het Beleidsintegratieteam (BIT). In het BIT zitten collega's uit alle beleidsvelden van het landelijk gebied, namelijk; stikstof, natuur (binnen en buiten de begrenzing), landbouw, klimaat, waterbeschikbaarheid- en veiligheid en water- en bodemsturend. Met deze groep hebben we met verschillende cases uit de gebieden gesprekken gevoerd over de doelen van de verschillende beleidsvelden, welke aanpak toegepast kan worden voor het doelbereik en wat de effecten hiervan zijn op de andere beleidsvelden. Deze gesprekken hebben uiteindelijk geleid tot een integrale koers, waarbij in samenhang wordt toegewerkt naar doelbereik.

Groet en fijn weekend!

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 08:47

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Onderwerp: Fw: Vraag: BIT in jaarverslag 2024

Ook voor jou en ter bespreking straks

From: 5.1.2e @pzh.nl

Sent: Friday, February 7, 2025 8:31:24 AM

To: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Subject: Vraag: BIT in jaarverslag 2024

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e,

5.1.2e heeft in eerder stadium aangegeven dat hij het een goed idee vindt om hetgeen we voor BIT hebben gedaan afgelopen jaar in het jaarverslag te laten zetten.

Zien jullie kans om hier een stukje tekst voor te schrijven?

Afgelopen week heb ik bij concern gevraagd of het mogelijk is op ambitieniveau tekst op te nemen (is nu geblokkeerd), daar is nog geen reactie op, maar vooruitlopend op dat antwoord nu toch alvast de vraag aan jullie of het mogelijk is iets te schrijven hiervoor en lukt dat om uiterlijk komende dinsdag aan te leveren bij mij?

Mocht het niet mogelijk zijn voor mij om tekst op ambitieniveau te plaatsen, dan denk ik dat het wel kan plaatsen onder ZHPLG, gezien de integraliteit die ZHPLG ook heeft.

In het jaarverslag schrijven we op basis van “wat hebben we bereikt” en “wat hebben we daarvoor gedaan” als het lukt om hiervoor 2 x 5 tot 10 zinnen te maken? Ik denk dat we dan mooi het BIT in het jaarverslag hebben verwerkt.

Ter info, mocht je beeld willen hebben hoe jaar verslag en nu uit ziet, kijk dan in deze link: [Jaarverslag 2024 - Domein WKN - Online werkbestand.docx](#)

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Water, Klimaat en Natuur

M 5.1.2e

E 5.1.2e [@pzh.nl](mailto:5.1.2e@pzh.nl)

www.zuid-holland.nl/contact

Krachtig Zuid-Holland.

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 12:35:56 PM
Subject: Presentatie N2000 - Update aanpak drukfactoren i.r.t. omgevingsbeleid (OER)
Received: Mon 2/10/2025 12:35:00 PM
[Update aanpak drukfactoren N2000 en toelichting OER - februari 2025 \(Team N2000\).pptx](#)

Hoi 5.1.2e,

Hierbij de presentatie in de bijlage.
Groet!

5.1.2e

Natuur en Coördinatie IPO Landelijk Gebied
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e

E: 5.1.2e @pzh.nl

Werkdagen: ma t/m vr

www.zuid-holland.nl/contact

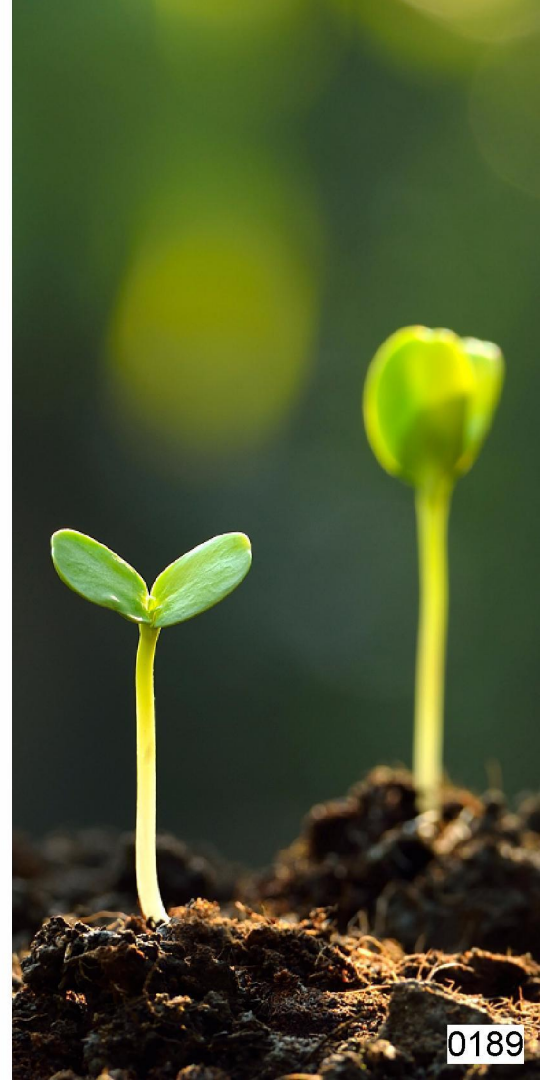
Update aanpak drukfactoren buiten N2000

Februari 2025

Waarover bijpraten?

1. Integraal koersdocument vanuit beleidsintegratieteam (BIT)
 2. Toetsing aanpassing omgevingsbeleid (via OER)
- Hoe nu verder?

1. Integraal koersdocument BIT met aanpak drukfactoren buiten N2000

Oktober 2024

Koersdocument Beleidsintegratieteam (BIT)

Integraal koersdocument van het BIT, waarbinnen collega's uit verschillende beleidsteams hebben nagedacht over de effecten van keuzes op elkaars opdracht. In dit document wordt een integrale koers voorgesteld voor vijf ZH-PLG onderwerpen:

- Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil)
- KRW
- Boerenlandvogels
- Aanpak drukfactoren rondom N2000
- Emissieplafond ammoniak verankeren

Deelkoers aanpak drukfactoren N2000

1. **Meeliften** op maatregelen die nodig zijn voor andere (wettelijke) doelen;
2. Maatregelen die benodigd zijn voor verschillende doelen (zoals Klimaat, KRW, Boerenlandvogels) **concentreren rondom N2000-gebieden**, ook als dat voor individuele doelen soms minder effectief is;
3. Ontwikkelen van **aanvullend beleid**, instrumentarium en/of middelen voor resterende drukfactoren (zoals bijvoorbeeld exoten en waterkwaliteit).

Koersdocument in PO ZH-PLG (15 okt 2024) → Oproep GS tot OER

2.. Toetsing voor herziening omgevingsbeleid met omgevingseffectrapport (OER)

December 2024

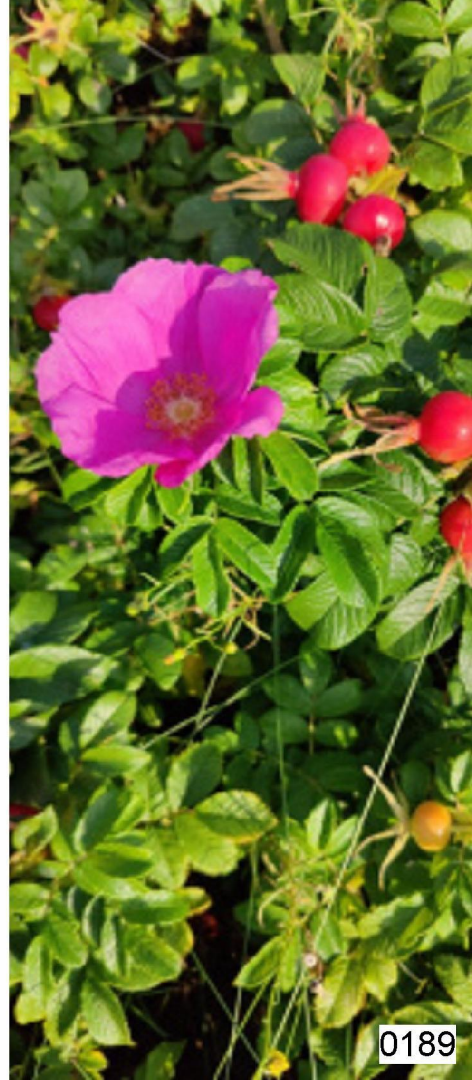
Herziening 2025 Omgevingsbeleid

- Herziening van: omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsverordening
- Belangrijkste onderwerpen: energie, ruimte en ZH-PLG
- Ten behoeve besluitvorming: onderzoek naar leefomgevingseffecten van de mogelijke herzieningen, m.b.v. het opstellen van alternatieven
→ Omgevingseffectrapport (OER)

Deelkoers aanpak drukfactoren N2000

1. Meeliften op maatregelen andere doelen
2. Prioriteitsgebieden maken met doel- en middelstapeling
3. Indien spoor 1 en 2 onvoldoende: ontwikkelen aanvullend beleid, zoals bijv. een zonering voor exotenbestrijding.

Voor het OER richten we ons op **spoor 3**, aangezien dit om een duidelijke beleidswijziging gaat.

Concretisering spoor 3

Om het toetsbaar te maken voor het OER hebben we hem nog concreter gemaakt:

- Focus op drie veelvoorkomende drukfactoren:
 - Exoten
 - Hydrologie (waterkwantiteit)
 - Recreatie
- Stikstof bewust niet meegenomen als drukfactor, want stikstof heeft een eigen spoor die in het OER getoetst wordt én vanwege de stikstofdeken is enkel aanvullend beleid rondom de N2000-gebieden niet de oplossing.

Alternatieven voor aanpak drukfactoren N2000

Alternatieven die met het OER worden uitgezocht, waarbij de focus ligt op de drie meest voorkomende drukfactoren (1) exoten, (2) hydrologische condities en (3) recreatiedruk:

1. Maatregelen buiten N2000-gebieden opnemen in de **N2000-beheerplannen**.
2. Maatregelen buiten N2000-gebieden borgen in de Omgevingsverordening (?) door het aanstellen van een **zone van 1 kilometer** rondom N2000-gebieden.
3. Maatregelen buiten N2000-gebieden borgen in de Omgevingsverordening (?) door het aanstellen van een **gebiedsspecifieke zone**, waarbij de grootte van de zone afhankelijk is van de relevante drukfactoren.

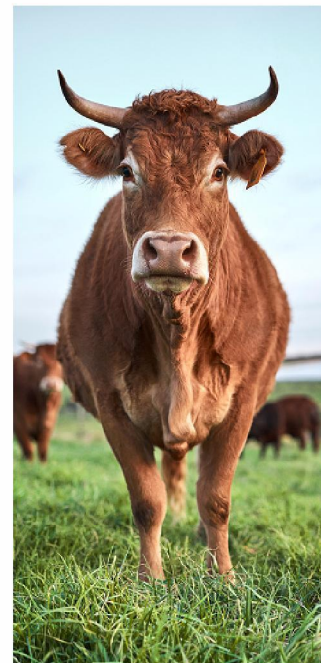
Met bij de laatste twee alternatieven twee varianten:

- Variant A1) – Vrijwilligheid
- Variant A2) – Beperkingen

Planning OER: belangrijke mijlpalen

- 17 december – Vaststelling conceptscope OER Herziening 2025 (alternatieven)
- 6 maart – Open Huis Herziening 2025
- 6 maart tot 24 maart – Internetconsultatie Herziening 2025
- 15 juli 2025 – Ontwerp herziening en OER in GS
- September / oktober 2025 – Ter inzage
- Februari 2026 – Vaststelling in GS
- Mei 2026 – Vaststelling in PS

Een OER is geen besluit! PS stelt de Herziening van het Omgevingsbeleid vast (=besluit) en kan inzichten uit het OER daarbij meewegen.

Hoe nu verder?

- Allereerst, vragen?
- Drukfactoren inzichtelijk maken op de kaart met vlekken.
 - 5.1.2e gaat afspraken inplannen met alle pl's en team digitalisering ZH-PLG.

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e .1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 11:48:48 AM
Subject: RE: stuk drukfactoren / OER
Received: Mon 2/10/2025 11:48:00 AM

Hoi 5.1.2e ,

Ik heb je vraag toevallig vorige week meegenomen naar een overleg wat ik met het ministerie van LVVN had. 5.2.1
5.2.1

Ik heb aan het ministerie gevraagd of zij achter de juridische basis aan kunnen gaan hoe het zit met bijv. boeren binnen de begrenzing. Aangezien het Rijk nu met de recente stikstofuitspraken op de koers zit om een zone van 500 meter rondom de stikstofgevoelige N2000-gebieden in te stellen om daar de stikstofuitstoot naar beneden te schroeven. Daarbij heb ik dus aangegeven dat het ons zou helpen als we éérst goede basis hebben om de stikstofuitstoot/andere drukfactoren binnen de natuurgebieden naar beneden te schroeven.

Daarnaast gaan we natuurlijk nog steeds door met de aanpak drukfactoren buiten de begrenzing, maar je vraag ligt nog bij mij in het vizier!

Groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2025 11:14
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: stuk drukfactoren / OER

5.1.2e en 5.1.2e ,
Ik kreeg via 5.1.2e het stuk over de drukfactoren buiten N2000. Even een aandachtspunt nav wat ik nu meemaak met ZHPLG Nieuwkoop /Meijegraslanden. Ik zie dat er nu wel beleid gemaakt wordt voor de 'overgangszones' buiten de natuurgebieden, maar dat er geen beleid wordt gemaakt om met prioriteit in te zetten op het nemen van maatregelen tbv de gestapelde doelen voor NWKS in de beschermde natuurgebieden. In het concept ZHPLG gebiedsplan hadden we daar wel wat over opgeschreven, maar dat is niet als beleid vastgesteld.

5.2.1

@ 5.1.2e we hadden eerder bedacht om ihkv onderzoeksalternatief 'integraal alternatief gericht op doelmatigheid' de Nieuwkoopse Plassen / Meijegraslanden als casus op te nemen in het OER. Ik heb momentje ingepland om even af te stemmen. Paar vragen:

- De casus gaat over doelen/maatregelen in N2000, check of dat in de kaders voor het onderzoeksalternatief past.
- Wat is de deadline voor aanleveren stuk?
- Is er een format of richtlijn voor het stuk?
- Met wie af te stemmen?

Groet,
5.1.2e

5.1.2e

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: maandag t/m donderdag

Elke dag beter. Zuid-Holland.

To: 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 10:45:29 AM
Subject: opzet programma
Received: Mon 2/10/2025 10:45:31 AM

1. Welkom - 5 minuten

- a. Verwachtingen; geen antwoorden op individuele projecten bijvoorbeeld.
- b. Vragen opsparen tot na de uitleg per agendaonderdeel

2. Toelichting; 5.1.2e

- a. Wat is stikstof
- b. Wat is natuurvergunningverlening
- c. Wat is salderen

3. Toelichting Rendac en Greenpeace uitspraken; 5.1.2e

- a. Greenpeace
- b. Rendac
 - i. Intern salderen
 - ii. Additionaliteit

4. Impact voor provincie Zuid-Holland; 5.1.2e

- a. Stikstofbank
 - i. HIC
 - ii. Algemene stikstofbank
- b. Impact voorbeelden (inhoudelijk team SANE 5.1.2e - twee voorbeelden)

5. Waar moet je heen met vragen over stikstof algemeen (ons team/binnenpleinteam), individuele projecten (ODH). Informatiepunt Stikstof en Natura2000 van BIJ12; 5.1.2e.

6. Open gesprek: hoe zit je er nu bij? Kun je inschatten wat dit betekent voor jouw werk/opgave? En zijn er zaken/voorbeelden die team stikstof mee kan nemen; wat is de informatiebehoefte.

7. Sluiting

5.1.2e

5.1.2e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M 5.1.2e

E e-mailadres

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

To: 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e
5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e
5.1.2e @pzh.nl
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 9:51:07 AM
Subject: FW: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten
Received: Mon 2/10/2025 9:51:00 AM
[20250207 brief aan PS inzake Versnellingsplan.pdf](#)
[Brief-versnellingsplan-2024-21-11-2024.pdf](#)
[Versnellingsplan-versie-20-november-2024-definitief.pdf](#)

Ha allen,

Misschien ten overvloede maar hierbij de brieven over het versnellingsplan. Ze staan ook in de teams omgeving.

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e Verstrekt onder ID: 327179

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

2 - 2

Verstrekt onder ID: 327179

To: 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; Secrvanleeuwen[secrvanleeuwen@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Mon 2/10/2025 7:33:49 AM
Subject: TKN: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten
Received: Mon 2/10/2025 7:33:56 AM
[20250207 brief aan PS inzake Versnellingsplan.pdf](#)
[Brief-versnellingsplan-2024-21-11-2024.pdf](#)
[Versnellingsplan-versie-20-november-2024-definitief.pdf](#)

TKN
Met vriendelijke groet,

Mariëtte van Leeuwen
Gedeputeerde provincie Zuid-Holland
Financiën, Coördinatie ZH-PLG, EU-internationaal, Gezond & Veilig, Communicatie en Participatie & Public Affairs

E secrvanleeuwen@pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Bezoekadres: Zuid-Hollandplein 1 | 2596 AW Den Haag
Postadres: Postbus 90602 | 2509 LP Den

KRACHTIG ZUID-HOLLAND

Verzonden vanuit [Outlook voor ios](#)

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: Monday, February 10, 2025 7:18:56 AM
Aan: Mariëtte van Leeuwen <me.van.leeuwen@pzh.nl>; Frank Rijkaart <f.rijkaart@pzh.nl>
CC: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Fwd: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Goedemorgen Mariëtte en Frank,

Bijgaande brief is gestuurd aan PS voor de commissievergadering van aankomende woensdag. In naam van zes organisaties, waarvan er vijf zijn aangesloten bij de sectortafel stikstof.
Goed om straks in het gezamenlijk PO Stikstof te bespreken?
Met vriendelijke groet,

5.1.2e [redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Pagina's zijn geweigerd

2 - 2

Verstrekt onder ID: 327179

To: 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Mon 2/10/2025 7:28:15 AM
Subject: FW: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten
Received: Mon 2/10/2025 7:28:50 AM
[20250207 brief aan PS inzake Versnellingsplan.pdf](#)
[Brief-versnellingsplan-2024-21-11-2024.pdf](#)
[Versnellingsplan-versie-20-november-2024-definitief.pdf](#)

Hoi 5.1.2e [redacted], kan jij dit delen met het kernteam en archiveren of is dat al gebeurd?

5.1.2e [redacted]
5.1.2e [redacted]

M 5.1.2e [redacted]
E 5.1.2e [redacted]@pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: zondag 9 februari 2025 22:18
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Fw: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Verzonden: zondag, februari 9, 2025 9:57 PM
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: Fwd: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Hoi 5.1.2e [redacted],

Zie bijgaand de brief die 5.1.2e [redacted] heeft gestuurd - namens 6 partijen - aan PS.
Moet m nog lezen. Maar heeft van doen met de Versnellingsbrief, die op donderdag tijdens de sectortafel besproken wordt.

Groeten,
5.1.2e [redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@vno-ncwwest.nl>
Verzonden: Friday, February 7, 2025 8:15:50 PM
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>
Onderwerp: FW: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Beste 5.1.2e [redacted],

Graag deel ik ook met jou de brief die ik zojuist verstuurd namens 6 organisaties aan de leden van PS.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e [redacted]
5.1.2e [redacted]

Van: 5.1.2e

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 20:14

Aan: statengriffie@pzh.nl

Onderwerp: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Geachte leden van de Statengriffie,

Bijgaand treft u een brief plus bijlagen aan namens VNO-NCW West, Bouwend Nederland, het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalings, Natuurmonumenten en de Zuid-Hollandse Natuur en Milieufederatie met het verzoek deze z.s.m. door te geleiden aan de leden van Provinciale Staten en in het bijzonder de leden van de Statencommissie Landelijk Gebied.

Ook zijn wij voornemens om op woensdag 12 februari a.s. in te spreken tijdens de Statencommissie Landelijk Gebied. Hierover zal ik maandag telefonisch contact met de griffie opnemen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

VNO-NCW West | 5.1.2e | [LinkedIn](#) | www.vno-ncwwest.nl

Postbus 93073 | 2509 AB Den Haag | Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 12 Den Haag

To: Mariëtte van Leeuwen[me.van.leeuwen@pzh.nl]; Frank Rijkaart[f.rijkaart@pzh.nl]
Cc: 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl
From: 5.1.2e
Sent: Mon 2/10/2025 6:18:56 AM
Subject: Fwd: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten
Received: Mon 2/10/2025 6:19:26 AM
[20250207 brief aan PS inzake Versnellingsplan.pdf](#)
[Brief-versnellingsplan-2024-21-11-2024.pdf](#)
[Versnellingsplan-versie-20-november-2024-definitief.pdf](#)

Goedemorgen Mariëtte en Frank,

Bijgaande brief is gestuurd aan PS voor de commissievergadering van aankomende woensdag. In naam van zes organisaties, waarvan er vijf zijn aangesloten bij de sectortafel stikstof.

Goed om straks in het gezamenlijk PO Stikstof te bespreken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: 5.1.2e <5.1.2e@vno-ncwwest.nl>
Verzonden: vrijdag, februari 7, 2025 8:16 PM
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Onderwerp: FW: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Beste 5.1.2e,

Graag deel ik ook met jou de brief die ik zojuist verstuurd namens 6 organisaties aan de leden van PS.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

VNO-NCW West | 5.1.2e | [LinkedIn](#) | www.vno-ncwwest.nl
Postbus 93073 | 2509 AB Den Haag | Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 12 Den Haag

Van: 5.1.2e
Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 20:14
Aan: statengriffie@pzh.nl
Onderwerp: Brief inzake stikstofproblematiek t.a.v. de leden van Provinciale Staten

Geachte leden van de Statengriffie,

Bijgaand treft u een brief plus bijlagen aan namens VNO-NCW West, Bouwend Nederland, het Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs, Natuurmonumenten en de Zuid-Hollandse Natuur en Milieufederatie met het verzoek deze z.s.m. door te geleiden aan de leden van Provinciale Staten en in het bijzonder de leden van de Statencommissie Landelijk Gebied.

Ook zijn wij voornemens om op woensdag 12 februari a.s. in te spreken tijdens de Statencommissie Landelijk Gebied. Hierover zal ik maandag telefonisch contact met de griffie opnemen.

Met vriendelijke groet,
405007

0195

5.1.2e

5.1.2e

VNO-NCW West | 5.1.2e | [LinkedIn](#) | www.vno-ncwwest.nl

Postbus 93073 | 2509 AB Den Haag | Bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 12 Den Haag

Verslag

Contact

5.1.2e
5.1.2e 1.2
5.1.2e @pzh.nl

Vergadering van

PO Coördinerend Stikstof

Vergaderdatum

10 februari 2025

Ons kenmerk

Aanwezig

Frank Rijkaart, 5.1.2e, Mariëtte van
Leeuwen, Berend Potjer, 5.1.2e,
5.1.2e, team Stikstof

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, agenda en mededelingen

- 5.1.2e opent de vergadering en stelt voor om het onderwerp “terug- en vooruitkijken mbt coördinatie” aan de agenda toe te voegen en daarmee te beginnen.
- Terug- en vooruitkijken mbt coördinatie. 5.1.2e licht toe en geeft oa aan van belang in de 2 nieuwe PO's (PO Coördinerend Stikstof en PO SANE -Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie-): streng op inhoud, een strategie voor woordvoering en samen afstemmen. Opzet van het PO SANE is vergelijkbaar met de PO ZH-PLG met College-brede afstemming. Afhankelijk van het te bespreken onderwerp schuift eventueel de CdK aan. Besluiten worden ‘gewoon’ in GS genomen.
- Mw. Van Leeuwen informeert aanwezigen over het stikstofdebat van 20 februari en daaromtrent. 5.1.2e geeft stelt voor om oa dit onderwerp komende donderdag verder te bespreken.

2. Verslag en openstaande acties van vorig PO

Er zijn geen opmerkingen op het verslag en actielijst van het PO stikstof van 3 februari.

3. Besprekingsstukken

a. IPO en Rijk

Nabespreken BAC-LG 6 februari

Dhr. Rijkaart licht toe, oa: De PZH was de enige provincie die op een aantal onderwerpen niet akkoord was mbt het PVA, de maatwerkaanpak PAS-melders en het opstellen van een gezamenlijk handhavingsbeleid. Volgens het BAC moet de het handhavingsdeel meer worden gezien als prioriteringsbeleid. 5.1.2e geeft aan dat dat prima is, maar dat dat niet was aangegeven in de stukken.

b. Stikstofprogramma

3b1. Regelingen provinciale maatregelen PAS-melders

5.1.2e licht toe. Onderwerp wordt besproken. Team stikstof gaat na hoe zonering bij de provincie Gelderland wordt ingestoken.

3b2. Voorbereiding PO SANE.

5.1.2e licht toe, morgen worden mn de consequenties Rendac uitspraak voor Zuid-Holland gepresenteerd en besproken adhv een presentatie, inhoudelijk hebben we een beeld, volgende week de cijfers. Onderwerp wordt verder besproken.

3b3. Beantwoording statenvragen 4188 VVD

Mw. Van Leeuwen geeft aan dat de beantwoording heel netjes is, ziet er goed uit. Op verzoek van Dhr. Potjer wordt de tekst mbt bestuurlijke afspraken tov ruimtelijke afspraken beter in balans gebracht.

3b4. Voorbereiding sectortafel overleg 13 feb

5.1.2e licht toe. Sectortafelleden (VNO-NCW West, Bouwend Nederland, Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs, Natuurmonumenten en de Natuur- en Milieufederatie Zuid- Holland) sturen een gezamenlijke brief aan PS met de boodschap dat de provincie nu verantwoordelijkheid moet nemen. 5.1.2e geeft aan dat de druk op en van het havenbedrijf toeneemt maar dat wij als provincie niet alleen aan een oplossing kunnen werken, daarvoor hebben we ook de sectoren en het Rijk nodig. 5.1.2e 5.1.2e geeft aan dat er iets aan de beeldvorming/framing gedaan moet worden. 5.1.2e 5.1.2e stelt VNO/NCW te bellen nav de brief en aan te geven dat de gehanteerde werkwijze richting provincie van hen geen oplossing is.

c. Vergunningverlening

Geen opmerkingen.

4. Ter kennisname stukken

Geen opmerkingen.

5. Rollende agenda

a. Stikstof agenda komende weken

Geen opmerkingen.

6. Voorbereiding op

a. Provinciale Staten en Commissievergaderingen

Geen opmerkingen.

b. Bestuurlijke overleggen

Geen opmerkingen.

c. Werkbezoeken

Terugkoppeling werkbezoek RIVM 6 feb

Dhr. Rijkaart licht toe, oa dat het een goed werkbezoek was, op onderwerpen de diepte ingegaan en uiteindelijk toch weer tijd tekort. 5.1.2e geeft aan dat RIVM ook heeft laten weten tevreden te zijn over het werkbezoek. Dhr. Rijkaart heeft aan RIVM eea meegegeven over communicatie en de werkbezoeken van de provincies aan RIVM.

d. PO ZH-PLG

Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

- Mw. Van Leeuwen deelt mee dat komende zondag bij de BBB met alle provincies samen gekeken wordt wat we kunnen en vragen te inventariseren aan de minister.

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
13 mei	Casus Renure	Bij team Landbouw navragen over de casus Renure.	5.1.2e
13 mei	Uitspoeling in natuurgebieden vs landbouwgronden	Informatie en context opvragen bij RIVM – weinig verdere informatie bekend. 26/8 Actie afgerond	5.1.2e
3 juni	Pilot aanpassing derogatienorm	Met team Landbouw bekijken of een pilot haalbaar/wenselijk is.	5.1.2e
11 sept	Communicatie mbt vrijgekomen financiële middelen PAS-melders	Begin oktober communicatie bespreken over vrijgekomen financiële middelen PAS-melders. Tegen die tijd hebben we waarschijnlijk een beeld van het effect van de regelingen.	5.1.2e

Reminders

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
	Magnesiumchloride Onderzoek in de gaten houden	Onderzoek gepresenteerd op PO, teruggekoppeld door 5.1.2e. Update wanneer onderzoek WUR bekend is.	5.1.2e
	5.1.2e uitnodiging sturen voor een gesprek over zijn onderzoek	Voorzien voor Q3-4	5.1.2e
	PAS-melder voortgangsbrief	Verstuurd in juni 2024. Nieuwe update mogelijk wenselijk voordat termijn legalisatieprogramma is verstreken (en afhankelijk van de boodschap niet direct voor de kerst).	5.1.2e
	Proef/pilot directe benadering PAS-melders	Hangt ook samen met aangekondigde maatwerkaanpak Rijk. Wordt teruggekoppeld op PO wanneer er meer informatie is.	5.1.2e
	Toekomst LG - 1% organische stof aan bodem = 10% vochtproef	Memo verstuurd aan 5.1.2e per mail aan begin reces.	5.1.2e
	RMV Beurs 28	Gorinchem. Samen met team landbouw regelen dat we gaan.	

	november		
	verkenning naar mogelijkheden mestwetgeving en uitwisseling mest tussen vee- en akkerbouwbedrijven	Samen met team Landbouw / 5.1.2e	
	Amendement SGP 821 'Geen lege handen voor de landbouw'	2 miljoen beschikbaar (structureel?). Mogelijk in te zetten voor PAS-melders en interimmers.	5.1.2e - landbouw
	Organiseren sessie monitoring staat van de natuur met 5.1.2e	Te organiseren na de sessie met 5.1.2e	

OPLEGNOTITIE PORTEFEUILLEOVERLEG

Gedeputeerde(n)	Anne Koning en Berend Potjer		
Naam + datum portefeuilleoverleg	PO Ruimte 10/2/2025 + PO Natuur 10/2/2025		
Onderwerp en/of opgave	Beantwoording Statenvragen 4188 VVD over Permanente bebouwing Strandpaviljoens		
Ambtelijk opdrachtnemer	5.1.2e 5.1.2e	Ambtelijk opdrachtgever	5.1.2e
Reden agendering in portefeuilleoverleg:	☐ Ter kennisname (<i>Informeren van gedeputeerde</i>) ☒ Ter besluitvorming (<i>Akkoord besluit/instemming koers gevraagd</i>)		
Agendering in Gedeputeerde Staten:	☐ Conformstuk op ... (<i>datum</i>) (<i>overeenkomstig bestaand beleid</i>) ☒ Besprekstuk op ... (<i>datum</i>) (<i>beleidsrijk en/of bestuurlijke afstemming nodig</i>) ☐ Niet van toepassing		
Provinciale Staten:	☐ Verzending ter informatie (<i>Bijv. (lid) GS-brief, behandelvoorstel motie</i>) ☐ Ter besluitvorming op ... (<i>Datum</i>) in commissie en op ... in Statenvergadering ☒ Niet van toepassing		

1. DE KERN VAN HET VOORSTEL & BESLISPUNTEN

Bijgaand de concept beantwoording van de statenvragen 4188 van de VVD over Permanente Strandpaviljoens. Wij verzoek u aan te geven:

- In te stemmen met de beantwoording van de statenvragen of eventuele opmerkingen mee te geven voor verwerking in de beantwoording.

2. KORTE VOORGESCHIEDENIS PROCES

Deze statenvragen zijn ontvangen door de griffie op 31/1/2025. De beantwoording moet daarmee in principe op 28/2/2025 zijn ontvangen. Gezien het reces en de wens bij uw college om deze af te doen voor het reces is de vaststelling van de beantwoording geagendeerd voor de GS-vergadering van 18/2/2025.

3. AANDACHTSPUNTEN PORTEFEUILLEHOUDER

Er zijn geen bijzondere aandachtspunten.

4. GEVOLG VAN HET VOORSTEL

Er zijn geen bijzonderheden.

5. EXTERNE SAMENWERKING

Niet van toepassing.

6. COMMUNICATIE

Er is geen bijzondere communicatie nodig over deze beantwoording.

7. INTEGRALITEIT

De beantwoording is tot stand gekomen in samenspraak met collega's van Ruimte en Natuur.
Daarnaast is ook input ontvangen van de Omgevingsdienst Haaglanden inzake het stikstof aspect.

8. COALITIEAKKOORD

De beantwoording van de statenvragen is in lijn met het coalitieakkoord.

9. BIJGAAND(E) STUK(KEN)

Bijlage 1: Beantwoording van statenvragen 4188 VVD over Permanente Strandpaviljoens.
Bijlage 2: Voorstel voor besluitvorming bij Beantwoording van statenvragen 4188 VVD over
Permanente Strandpaviljoens.

Verslag

Contact

5.1.2e
5.1.2e 1.2
5.1.2e @pzh.nl

Vergadering van

PO Stikstof

Vergaderdatum

3 februari 2025

Ons kenmerk

Aanwezig

Frank Rijkaart, 5.1.2e
Programmateam Stikstof

Afwezig

Kopie aan

1. Opening, agenda en mededelingen

2. Verslag en openstaande acties van vorig PO

Er zijn geen opmerkingen op het verslag en actielijst.

3. Besprekstukken

a. IPO en Rijk

Vorbereiding BAC-LG 6 februari

5.1.2e geeft aan dat de voorbereidingen voor de BAC LG irt besluitvorming in GS een lastig proces vanwege de beperkte tijd. Frank heeft aantal opmerkingen op de stukken en annotatie. Onderwerp wordt verder besproken. De GS stukken kunnen niet meer aangepast worden. Frank neemt de opmerkingen 'onder de arm' mee naar GS. 5.1.2e zorgt hier verder voor.

b. Stikstofprogramma

3b1. Collectieve aanpak PAS-melders Alblasserwaard

5.1.2e licht toe. Onderwerp wordt besproken.

c. Vergunningverlening

Geen opmerkingen.

4. Ter kennisname stukken

Geen opmerkingen.

5. Rollende agenda

a. Stikstof agenda komende weken

Geen opmerkingen.

6. Voorbereiding op

- a. *Provinciale Staten en Commissievergaderingen*
Geen opmerkingen.
- b. *Bestuurlijke overleggen*
Geen opmerkingen.
- c. *Werkbezoeken*
Geen opmerkingen.
- d. *PO ZH-PLG*
Geen opmerkingen.

7. Rondvraag

5.1.2e vraagt of de inzetbaarheid stikstofbank mbt de Greenpeace uitspraak onderdeel is van de technische sessie. **5.1.2e** geeft aan dat de technische sessie meer een vragenuur dan presentatie is en dat dit een vraag kan zijn.

Openstaande actiepunten

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
13 mei	Casus Renure	Bij team Landbouw navragen over de casus Renure.	5.1.2e
13 mei	Uitspoeling in natuurgebieden vs landbouwgronden	Informatie en context opvragen bij RIVM – weinig verdere informatie bekend. 26/8 Actie afgerond	5.1.2e
3 juni	Pilot aanpassing derogatienorm	Met team Landbouw bekijken of een pilot haalbaar/wenselijk is.	5.1.2e
11 sept	Communicatie mbt vrijgekomen financiële middelen PAS-melders	Begin oktober communicatie bespreken over vrijgekomen financiële middelen PAS-melders. Tegen die tijd hebben we waarschijnlijk een beeld van het effect van de regelingen.	5.1.2e

Reminders

Datum	Onderwerp	Omschrijving en deadline	Actiehouder
	Magnesiumchloride Onderzoek in de gaten houden	Onderzoek gepresenteerd op PO, teruggekoppeld door Frank aan 5.1.2e . Update wanneer onderzoek WUR bekend is.	5.1.2e
	5.1.2e uitnodiging sturen voor een gesprek over zijn onderzoek	Voorzien voor Q3-4	5.1.2e
	PAS-melder	Verstuurd in juni 2024. Nieuwe update mogelijk	5.1.2e

	voortgangsbrief	wenselijk voordat termijn legalisatieprogramma is verstreken (en afhankelijk van de boodschap niet direct voor de kerst).	
	Proef/pilot directe benadering PAS-melders	Hangt ook samen met aangekondigde maatwerkaanpak Rijk. Wordt teruggekoppeld op PO wanneer er meer informatie is.	5.1.2e
	Toekomst LG - 1% organische stof aan bodem = 10% vochtopname	5.1.2e zet vraag uit bij team landbouw. Memo verstuurd aan Frank per mail aan begin reces.	5.1.2e
	RMV Beurs 28 november	Gorinchem. Samen met team landbouw regelen dat we gaan.	
	verkenning naar mogelijkheden mestwetgeving en uitwisseling mest tussen vee- en akkerbouwbedrijven	Samen met team Landbouw /	5.1.2e
	Amendement SGP 821 'Geen lege handen voor de landbouw'	2 miljoen beschikbaar (structureel?). Mogelijk in te zetten voor PAS-melders en interimmers.	5.1.2e - landbouw
	Organiseren sessie monitoring staat van de natuur met Frank	Te organiseren na de sessie met	5.1.2e

portefeuillehoudersoverleg Coördinerend Stikstof

Contact

5.1.2e

5.1.2e @pzn.nl

Vergaderplaats

buiten verzoek

Vergaderdatum en -tijdstip

10 februari 2025 / 09.00 – 09.45 uur

Bijlagen

Aan

M. van Leeuwen, F. Rijkaart (portefeuillehouder), B. Potjer

CC

5.1.2e (Bestuursadviseur), 5.1.2e (woordvoerder),

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

AON),

5.1.2e

(AOG),

5.1.2e

(domeindirecteur), 5.1.2e (ODH), Programmteam Stikstof

Onderwerp

PO Coördinerend Stikstof

1. Opening, agenda en mededelingen
2. Verslag en openstaande acties van
 - a. Verslag vorig PO stikstof 3 februari 2025 [bijlage 2a1-1]
3. Besprekstukken
 - a. *IPO en Rijk*
Nabespreken BAC LG 6 februari 5.1.2e
Mondelinge toelichting

b. *Stikstofprogramma*

	Onderwerpen	Tijdstip				
--	-------------	----------	--	--	--	--

3b1	Regelingen provinciale maatregelen PAS-melders (5.1.2e)	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e	Gedeputeerde wordt gevraagd: - De subsidieregeling PAS-melders op dit moment niet open te stellen - Te onderzoeken of middelen in het kader van de Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders (RPMP) 2024 zolang andere oplossingsrichtingen niet haalbaar zijn beschikbaar kunnen worden gesteld voor vrijwillige beëindiging. - Kennis te nemen van het naar alle waarschijnlijkheid moeten terugstorten van middelen uit de RPMP 2023.	3b1-1, 3b1-2
3b2	Vorbereiding PO SANE	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e	Vorbereiding PO SANE van dinsdagochtend 11 feb. Oa bepalen of CdK moet aansluiten bij dit overleg.	nee
3b3	Beantwoording statenvragen 4188 VVD	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e	Gedeputeerde wordt gevraagd in te stemmen met de beantwoording van de statenvragen of eventuele opmerkingen mee te geven voor verwerking in de beantwoording.	3b3-1 tm 3b3-3
3b4	Vorbereiding sectortafel overleg 13 feb	5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e		nee

c. Vergunningverlening

4. Ter kennisname stukken
5. Rollende agenda
 - a. Stikstof agenda komende weken (5.1.2e)
[bijlage 5a-1]
6. Vorbereiding op
 - a. *Provinciale Staten en Commissievergaderingen*
 - b. *Bestuurlijke overleggen*
 - c. *Werkbezoeken*
Terugkoppeling werkbezoek RIVM 6 feb (5.1.2e)
 - d. *PO ZH-PLG*
7. Rondvraag

To: 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
Cc: 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]; 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]; 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Fri 2/7/2025 1:56:35 PM
Subject: Impactanalyse Stikstof - input EZ
Received: Fri 2/7/2025 1:55:00 PM
[Deltalinqs webinar intern salderen - inventarisatie.pdf](#)
[Impactanalyse en handelingsperspectief Economie.docx](#)

Hoi 5.1.2e [redacted],

Naar aanleiding van de startbijeenkomst van vanmorgen stuur ik je hierbij wat input toe vanuit Economie, voor de verdere communicatie/visualisatie van de problematiek. Ik heb mijn input verdeeld naar 4 categorieën;

1. Algemeen
2. Bedrijventerreinen
3. Glastuinbouw
4. Haven

Per onderwerp heb ik aangegeven wat de problematiek is (voor zover bekend), welke visualisatie kan helpen, en wat de mogelijke oplossingsrichtingen zijn. Voor de Haven heb ik een presentatie van Deltalinqs toegevoegd, waarin cijfers/tabellen zitten die je wellicht ook rechtstreeks kan gebruiken.

Ten aanzien van de visualisatie begreep ik dat je zelf contact hebt met een GIS/GEO-medewerker. Zij zouden moeten beschikken over de door mij voorgestelde kaartlagen, en op basis daarvan een kaart moeten kunnen maken.

Ik hoor graag of je met deze input uit de voeten kunt, of welke aanvullende informatie je zou willen ontvangen.

Hartelijke groet,

5.1.2e [redacted]

5.1.2e [redacted]

5.1.2e [redacted]

M 5.1.2e [redacted]
E 5.1.2e [redacted]@pzh.nl

Impactanalyse en handelingsperspectief n.a.v. stikstof uitspraken - Werkveld Economie

Contact: 5.1.2e (5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e)

Datum: 7 februari 2025

Algemeen

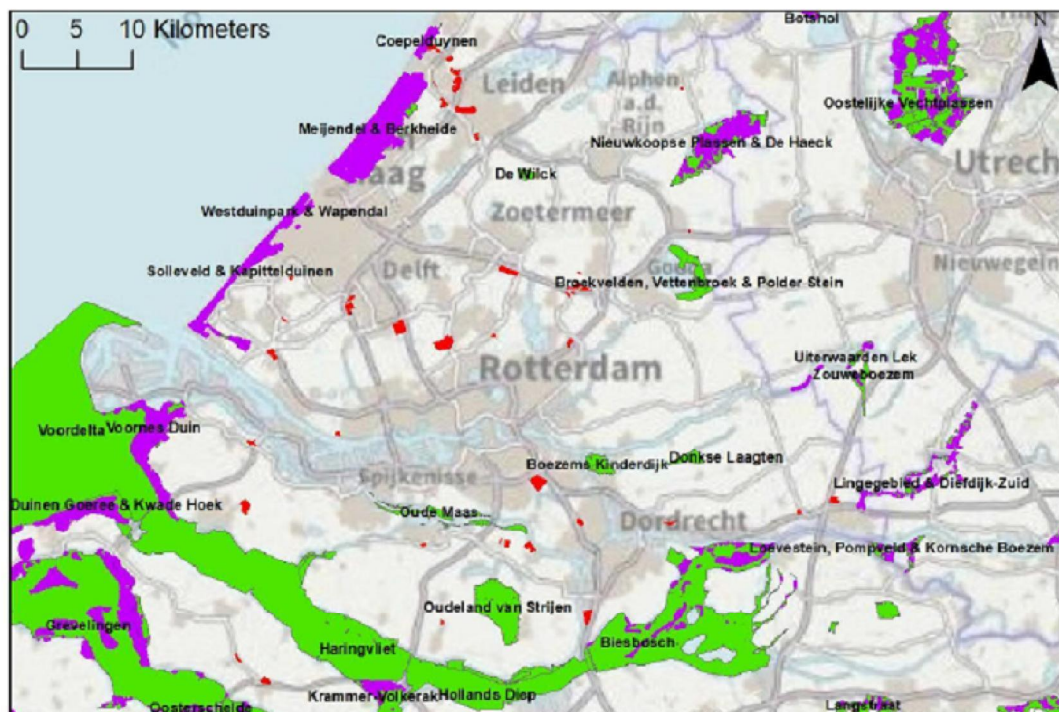
- Vanuit algemeen economisch perspectief springt het effect op het algemene vestigings- en investeringsklimaat er bovenuit. Rechtszekerheid is essentieel voor een groeiende/bloeiende economie. Investeerders en bedrijven die zich vestigen moeten erop kunnen vertrouwen dat er heldere regels zijn en dat deze gehandhaafd worden. Het bedrijfsleven uit zijn zorgen daar nu over.

Bedrijventerreinen

De (her)ontwikkeling van nieuwe en bestaande bedrijventerreinen staat mogelijk onder druk als gevolg van de uitspraken. Dit valt uiteen in een aantal categorieën:

- Alle 'zachte' plannen die op de 3 hectarekaart staan en we voor 2030 willen ontwikkelen zouden mogelijk in gevaar kunnen komen, als ze in de nabijheid van een Natura2000 gebied liggen. In totaal betreft dat plm. 900 hectare nog te ontwikkelen bedrijventerrein tot 2030 (= aanlegfase).
 - ➔ Visualisatie: kaart met alle 'zachte plannen' binnen 25km van Natura2000 gebieden.
- Alle 'harde' plannen zijn in principe opgenomen in gemeentelijke bestemmings- Omgevingsplannen en veelal in voorbereiding/ontwikkeling. Indien hier nog vergunningaanvragen lopen kunnen deze plannen mogelijk in gevaar komen, als ze in de nabijheid van een Natura2000 gebied liggen (= aanlegfase).
 - ➔ Visualisatie: kaart met alle 'harde plannen' binnen 25km van Natura2000 gebieden.
- Voor bestaande bedrijventerreinen zien we een aantal knelpunten:
 - o Binnen de provincie Zuid-Holland zijn meerdere bedrijventerreinen die (nog) niet volledig zijn ontwikkeld. Door de huidige stikstofproblematiek zijn er mogelijk knelpunten bij het invullen van de onbenutte capaciteit van bedrijventerreinen. (= aanlegfase + gebruiksfase)
 - o Voor veel bestaande bedrijventerreinen ligt een grote herstructureringsopgave, om deze terreinen beter te gaan benutten, onder andere ten behoeve van de circulaire economie. Het gaat hier onder andere door verdichting en vergroening van bedrijventerreinen en 'het juiste bedrijf op de juiste plek' (= verplaatsing van bedrijven). De provincie heeft hier zelf ook een grote ambitie op, en stuurt hierop via het Omgevingsbeleid. Deze herstructureringsopgave kan mogelijk in gevaar komen, als ze in de nabijheid van een Natura2000 gebied liggen. (= aanlegfase + gebruiksfase)
 - o Alle nieuwe bedrijven of wijzigings-/uitbreidingsplannen van bestaande bedrijven kunnen mogelijk in gevaar komen, als ze in de nabijheid van een Natura2000 gebied liggen en er sprake is van emissies in de gebruiksfase (= bedrijfsemissies, emissies mobiele werktuigen en emissies wegverkeer). De exacte omvang van deze opgave is nog onbekend, maar op basis van inventarisaties uit andere provincies zal het ook in Zuid-Holland gaan om honderden projecten.
 - o Projecten die eerder gebruik hebben gemaakt van intern salderen en die in de bouwfase zitten of al gerealiseerd zijn, zullen vóór 2030 alsnog een vergunning moeten aanvragen, waarbij het de vraag is of ze deze kunnen krijgen. De exacte omvang van deze opgave is nog onbekend, maar op basis van inventarisaties uit andere provincies zal het ook in Zuid-Holland gaan om honderden projecten.
 - ➔ Visualisatie: kaart met alle bestaande bedrijventerreinen binnen 25km van Natura2000 gebieden.

Visualisatie: Zie voorbeeldkaart (bron: SWECO, 2021)

Figuur 1-1 Ligging van onderzochte bedrijventerreinen in de provincie Zuid-Holland (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen) en de relevante habitatten binnen de gebieden (paars).
Ondergrond: OpenTopo achtergrondkaart, PDOK

Oplossingsrichtingen:

- We kunnen een prioritering opstellen van de nader te ontwikkelen bedrijventerreinen. Hierbij kan uitgegaan worden van de bedrijventerreinen die het minst effect hebben op de stikstofdepositie. Bij de keuze van de bedrijventerreinen kan de afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden een criterium zijn. Of er kan voor gekozen worden juist naar de gebieden te kijken die het meeste effect hebben op de stikstofdepositie en deze duurzaam te ontwikkelen en gekeken kan worden of hier bijvoorbeeld specifieke duurzaamheidsdoelstellingen opgelegd kunnen worden.
- Bij verdergaande verduurzaming kan de emissie lager uitvallen. Indien de ontwikkeling van een kavel volledig duurzaam wordt aangepakt, wordt zelfs in bijna alle gevallen geen toename van de stikstofdepositie berekend. Praktische belemmeringen voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen kunnen dus weggenomen worden met maatregelen gericht op verduurzaming.

Glastuinbouw

Binnen de provincie Zuid-Holland zijn veel bedrijven met glastuinbouw gevestigd. De voorziening in de energiebehoefte van de glastuinbouw (voor verwarming, elektriciteit en CO₂-productie) is voor 78% afhankelijk van het direct verbruik van aardgas (SWECO, 2021). Dit gasverbruik gaat gepaard met een emissie van stikstofoxiden (NO_x).

Het zwaartepunt van depositiebijdragen op Natura 2000-gebieden is gelegen in de kustgebieden nabij het Westland (m.n. Solleveld & Kapittelduinen). De depositiebijdrage van de glastuinbouw aan de totale depositie is overigens beperkt. Het aandeel van de glastuinbouw in bijvoorbeeld Solleveld & Kapittelduinen in de totale depositie is kleiner dan 2%.

Oplossingsrichtingen:

Omdat de emissie-eisen van de in de glastuinbouw veel gebruikte warmtekrachtkoppeling (WKK) steeds strenger worden, in combinatie met een toenemende mate van verduurzaming in de sector, treedt bij het vervangen van het glasareaal een verschoning op. De vervangingscyclus van glastuinbouw is ongeveer 15 jaar. Als rekening wordt gehouden met een vervangingscyclus van 15 jaar, kan in potentie door verduurzaming van de glastuinbouw 50% worden bespaard in een

voorzichtig scenario tot 100% in een ambitieuze aanpak. Echter, tijdens het vervangen komen eveneens stikstofemissies vrij, bij de inzet van mobiele werktuigen voor het afbreken en opnieuw opbouwen van de kas en de aanvoer van materialen, materieel en personeel naar het terrein van de kas.

➔ Visualisatie: kaart met alle tuinbouwgebieden binnen 25km van Natura2000 gebieden.

Haven

Deltalinqs (ondernemersvereniging van de haven- en industriële bedrijven in de Rotterdamse Haven) heeft de consequenties van de recente uitspraken proberen te duiden. Zo'n 60 bedrijven hebben in een korte enquête inzicht gegeven in de huidige situatie. Deze bedrijven geven aan dat:

- 76% van de bedrijven een project in voorbereiding heeft waarvoor nu geen vergunning mogelijk is vanwege de uitspraken inzake intern salderen
- 71% geeft aan dat de beslissers in hun bedrijf hebben laten weten dat investeringen in Rotterdam in gevaar zijn (vooral door de stapeling van problemen rond stikstof, energieprijzen en netcongestie);
- Voor meer dan 7 mld aan gerealiseerde en in uitvoering zijnde projecten worden geraakt door de vergunningplicht met terugwerkende kracht;
- Voor nog eens 11,4 mld aan plannen worden geconfronteerd met vergunningproblemen nu intern salderen niet zonder meer mogelijk is.

Oplossingsrichtingen:

Hoe kan het Rijk en de Provincie helpen? (adviezen vanuit het Havenbedrijf Rotterdam)

- **Zorg voor investeringszekerheid voor bedrijven** die met terugwerkende kracht een vergunning nodig hebben. Biedt in woord en daad investeringszekerheid aan bedrijven die te goeder trouw stappen zetten in de energietransitie. Maak het investeringsklimaat niet nog complexer!

- **Zorg voor natuurherstel en bronmaatregelen**

Alle houdbare oplossingen in het stikstofdossier beginnen bij een geborgd pakket aan emissiereductiemaatregelen dat in samenhang moet worden beschouwd met een geborgd pakket aan natuurherstelmaatregelen waaruit blijkt dat verslechtering van de natuur wordt voorkomen en de instandhoudingsdoelen op (termijn) worden gehaald. Dit betekent dat:

- Een adequaat bronemissiereductiemaatregelen- en natuurherstelmaatregelenpakket moet zijn geborgd, met prioriteit daar waar de grootste bijdragen geleverd kunnen worden. De industrie is gecommitteerd aan de eerdere forse doelstellingen op klimaat, die leiden tot 38% stikstofreductie – maar die kan alleen gerealiseerd worden als de vergunningverlening is vlotgetrokken.
- In het maatregelenpakket gericht op natuurherstel dienen de diverse reeds langere tijd bekende adviezen van de Ecologische Autoriteit verwerkt te worden om te voorkomen dat er wederom aan het halen van de natuurdoelstellingen getwijfeld wordt.
- Deze pakketten dienen vervolgens ook in de beheerplannen van de provincies worden verankerd. Hiermee is de daadwerkelijke uitvoering en het natuurherstel geborgd.
- Met het voorgaande zorgen Rijk en provincies dat maatregelen uitvoerbaar en handhaafbaar worden en een juridisch robuuste basis bieden wat betreft het voldoen aan de Europese Habitatrichtlijn-verplichtingen (artikel 6 lid 1 en 2 Habitatrichtlijn). **De additionaliteit is dan geen obstakel meer, waardoor ook dit risico voor vergunningaanvragen wordt geminimaliseerd.**
- Intern salderen is voor veel bedrijven het belangrijkste (en feitelijk enige nog overgebleven) instrument om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Stel geen aanvullende voorwaarden aan intern salderen dan die de Afdeling in de recent uitspraken heeft gesteld. Dit is een risico voor de verduurzaming van de haven.
- Behoud de mogelijkheid projecten waarbij op basis van een degelijk ecologisch onderzoek aangetoond wordt dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten te vergunnen.
- Maak in de tussentijd gebruik van de door de Europese Commissie geboden mogelijkheden rond de energietransitie om de toets op 'additionaliteit' per project te verleggen naar een

algemene verplichting van het Rijk om te komen tot een afdoende pakket 'natuurherstel en bronmaatregelen'.

- Vanuit de Europese Commissie wordt de mogelijkheid geboden om de energietransitie ten minste nevensgeschikt te zien aan de natuurdoelen (REDIII). Daarin ligt in ieder geval een belangrijk aanknopingspunt om de bestaande instrumenten zonder beperkingen toe te passen.
- Sta bedrijven die bijdragen aan de transitieopgaven per direct en zonder toegevoegde beperkingen het permanent salderen met alle bronnen toe. Dus geen aanvullende voorwaarden aan intern salderen vanuit provinciaal of nationaal beleid.
- Beschouw het Rotterdamse haven en industrieel complex als één groot bedrijventerrein en maak salderen tussen vergunningen in dit gebied mogelijk zonder dat 30% afroaming toegepast hoeft te worden zoals dat nu ook kan bij bedrijventerreinen met een koepelvergunning.